

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
Government of Karnataka

ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆ

ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿಶ್ವೀಯ ಯೋಜನೆ

2011 – 2015

(2011ನೇಯ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಮಂಡಳದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದಂತೆ)
(As Presented to the Legislature)

ಅನುಸರಣಾ ಹೇಳಿಕೆ

- ಈ 2011-15ರ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಕ್ಷಾರ್ಚರ್ಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾರಿಕೆ ಅಧಿನಿಯಮ(2002)ರ 3ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅನುಸಾರ ವಿಧಾನಮಂಡಳದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಅಧಿನಿಯಮದ 3ನೇ ಪ್ರಕರಣವು ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮೊಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಅಗತ್ಯವಹಿಸುತ್ತದೆ.
  1. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಸೂಚಕಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (ಅಧ್ಯಾಯ 2).
  2. ಇತ್ತೀಚಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಿರ್ದೇಷಿಸಿ ಹೇಳಿಕೆ (ಅಧ್ಯಾಯ 3).
  3. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಆದ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ದೃಢತೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (ಅಧ್ಯಾಯ 4ರಿಂದ 7).
  4. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಚಲನಾತ್ಮಕ ಗುರಿಗಳು (ಅಧ್ಯಾಯ 7).
  5. ರಾಜ್ಯಸ್ವ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ನಿರ್ದರ್ಶನೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ	ಪರಿವಿಡಿ	ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ
ಅಧ್ಯಾಯ 1: ಹೀರಿಕೆ		01
ಆರ್ಥಿಕ ನೋಟ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ದಾರಿ		
ಅಧ್ಯಾಯ 2: ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೊಲ್ಯುಮಾರ್ಗನ್		09
ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಸೂಚಕಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜ್ಯಸ್ವ ಕೌರತೆ		
ಅಧ್ಯಾಯ 3: ಸ್ಥಳ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ		15
ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಅಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಅಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಣದುಭೂರ್ದದ ಪ್ರಮುಖತ್ವ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳು		
ಅಧ್ಯಾಯ 4: ರಾಜ್ಯಸ್ವ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ		19
ಪ್ರಮುಖ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಸ್ವಗಳ ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು ಅಭಿಕಾರಿ ಮುದ್ರಾಂಕ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆಗಳು ತೆರಿಗೆ ರಹಿತ ರಾಜ್ಯಸ್ವ ಅ) ಪ್ರಮುಖ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಮುಖ ಬುನಿಜಗಳ ಮೇಲಿನ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಶುಲ್ಕ (ರಾಯಲ್) ಆ) ಜರ್ಮನಿ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಸ್ವಿಕೃತಿಗಳು		
ಅಧ್ಯಾಯ 5: ವೆಚ್ಚ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ		28
ಕೃಷಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣ ವಿದ್ಯುತ್ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬದ್ದ ವೆಚ್ಚಗಳು		
ಅಧ್ಯಾಯ 6: ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಂತಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸುಧಾರಣೆಗಳು		42
ವೆಚ್ಚ ಸುಧಾರಣೆ ಆಯೋಗ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ಎಜಾನ್ 2		
ಅಧ್ಯಾಯ 7: ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಯೋಜನಾ ಅಧಾರಗಳು 2010–14		49

ಅಧ್ಯಾಯ-1

ಪೀಠಿಕೆ

(ಎ) ಅರ್ಥಕ ನೋಟ

1. 2010-11 ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾದ ಅರ್ಥಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆಯ ನಿರ್ಣ್ಯಾಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿಶ್ಲೇಷ್ಯ ಯೋಜನೆ 2011-15ನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 2008-09 ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿನ ಅರ್ಥಕ ಹಿನ್ನೆಡಿಯ ಹಾಗೂ 2009-10 ರಲ್ಲಿನ ಅರ್ಥಕ ಜೀತರಿಕೆಯ ಸೂಚನೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿಶ್ಲೇಷ್ಯ ಯೋಜನೆ 2010-14 ನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚಿನ ವಿಶ್ಲೇಷ್ಯ ಅರ್ಥಕ ನೋಟ ಮುನ್ಸಿಂದಾಜುಗಳು 2011 ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಕ ಬೆಳವಣಿಯಾಗುವುದಾಗಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಪರಿಕೆಯಾಗುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅರ್ಥಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಶೇ.8.4 ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುವುದಾಗಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಫೆಬ್ರವರಿ, 2011 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಅರ್ಥಕ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯು, ಭಾರತದ ನಿವ್ವಳ ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವು 2011-12ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.9 ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುವುದಾಗಿ ಮುನ್ಸಿಂದಾಜು ಮಾಡಿದೆ. ಭಾರತ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಜನವರಿ 2011 ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ತನ್ನ ಮೂರನೇ ತ್ರೈಮಾಸಿಕದ ಅವಲೋಕನದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ವೃತ್ತಿನಿರತ ಮುನ್ಸಿಂದಾಜುದಾರರ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 2011-12ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ನಿವ್ವಳ ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವು ಶೇ.8.5 ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
  2. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇ.8 ರಷ್ಟು ನಿವ್ವಳ ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಹೊಲಿಸಿದರೆ, 2010-11 ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅರ್ಥಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ರೂ.4,879,272.00 ಕೋಟಿಗಳ ನಿವ್ವಳ ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದೊಂದಿಗೆ ಶೇ.8.6 ರಷ್ಟು ನಿವ್ವಳ ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಕನಾರ್ಟಕದ ನಿವ್ವಳ ರಾಜ್ಯ ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ (ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ) 2010-11 ರಲ್ಲಿ (ಚಾಲ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ) 397938.00 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗುವುದಾಗಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಿರ ದರಗಳಲ್ಲಿ, ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ, ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿನ ಶೇ.5.2 ರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹೊಲಿಸಿದರೆ, 2010-11 ರಲ್ಲಿ ಶೇ.8.2 ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುವುದಾಗಿ ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿನ ಶೇ.3 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವು ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥಕ ಸ್ಥಿತಿಯು, ಅರ್ಥಕ ಹಿಂಜರಿಕೆ ಅವಧಿಗೆ ಮುಂಚೆ ನೋಡಲಾದ ತನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪಥವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
-
-

1. ಈ ಮುನ್ಸಿಂದಾಜುಗಳು ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2011/update/01/index.htm>

2. http://eac.gov.in/reports/ecoout_1011.pdf

3. ಫೆಬ್ರವರಿ 2011 ರಲ್ಲಿ ಸಿಎಸ್‌ಬಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ 2004-05 ರ ಸ್ಥಿರದರಗಳಲ್ಲಿನ ಮುಂಗಡ ಅಂದಾಜುಗಳು.

3. 2010-11 ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸೇವಾ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಭಾಗಶೇತನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು 2009-10 ರಲ್ಲಿದ್ದ ಶೇ.3.7 ರಿಂದ 2010-11 ರಲ್ಲಿ ಶೇ.9.7 ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಂತವಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಂತಹ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಮಳೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದರಿಂದ 125 ಲ್ಕ್ಕೆ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ದಾಖಲೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇತರ ಬೆಳೆಗಳ ಅಶ್ವಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಆಗಿದೆ. ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ 2009-10 ರಲ್ಲಿದ್ದ ಶೇ.4.3 ರಷ್ಟುಕ್ಕೆ ಹೊಲೆಸಿಸಿದರೆ 2010-11 ರಲ್ಲಿ ಶೇ.5.9 ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ. 2010-11 ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ, ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಲಯದ ಪಾಲು ಸುಮಾರು ಶೇ.17ರಷ್ಟು. ಹಾಗೆಯೇ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ವಲಯಗಳ ಪಾಲು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇ.28 ಮತ್ತು ಶೇ.55 ರಷ್ಟು.
4. ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂಜರಿತದಿಂದಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಬಾಧಕಗೊಂಡಿದ್ದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿನ ಅಗಾಧ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಟಿಎಫ್‌ಪಿ 2011-14 ನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಎಂಟಿಎಫ್‌ಪಿ 2011-14 ರಲ್ಲಿ 2010-11 ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.8 ರಷ್ಟು ಸಹಜ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಇಲಾಖೆಯು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಮುಂಗಡ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೇ.8.2 ರಷ್ಟು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಗತಿಯು ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ.
5. ಕೆಳಗೆ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ-1 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಜಿಡಿಪಿ ಮತ್ತು ಕನಾರ್ಟಕದ ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ನಡುವಳಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲ್ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂಜರಿತದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಿಡಿಪಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿತ್ತು. ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ವಿಶೇ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂಜರಿತದ ಪರಿಣಾಮವು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ವಿಶೇದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿನಿಯಂತ ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಗ್ಗಿದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಮೂಲಕ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕರ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಲಯದ ಕೊಡುಗೆಯು ಒಮ್ಮ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಲಯವು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಹಿಂಜರಿತವನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ್ದರಿಂದ 2008-10 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಜಿ.ಡಿ.ಪಿ. ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕೂಡ ತಗ್ಗಿತು. ಆದಾಗ್ಯ ನಂತರ ಗ್ರಾಹಕರ ವೆಚ್ಚದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿತು.

ಕೋಷ್ಟಕ - 1

ಕರ್ಜದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ (2004-05 ಶೈಲಿಗಳು) ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಜಿ.ಡಿ.ಪಿ. ಮತ್ತು ಕನಾಟಕ ದ
ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ. ಇವುಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖತಿಗಳು.

	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10 ಶೀ.ಅಂ.	2010-11 ಮು.ಅಂ.	2011-12 (ಮುನ್ದಂದಾಜು*)
ಭಾರತದ ಜಿ.ಡಿ.ಪಿ.	9.7	9.2	6.7	8.0	8.6	9.00
ಕನಾಟಕದ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ.	10.1	12.9	3.7	5.2	8.2	8.5

ಕ್ಯಾ.ಬಿ.: ಶೈಲ್ಪ್ಯ ಅಂದಾಜುಗಳು , ಎ.ಇ. : ಮುಂಗಡ ಅಂದಾಜುಗಳು

ಜಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಯ ಮುನ್ದಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಜನವರಿ 2011 ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಆರ್.ಬಿ.ಪ ಮ್ಯಾಚ್‌ಲ್ರೋ ಇಕಾನಿಮಿಕ್ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿ ಅವಲೋಕನದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಮುನ್ದಂದಾಜುದಾರರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ಫೆಬ್ರವರಿ 2011 ರ ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಂದಾಜುಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

6. ಮುಂದುವರಿದು, ಭಾರತ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ರಭಸವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿ ಸೇವಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪಡಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾಲಾಧಾರಿತ ಅಗಾಧ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವುದೆಂಬ ಸೂಚನೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳ ಚಂಚಲತೆಯು ಅಲ್ಲಾವ ಧಿಯಿಂದ ಮುದ್ರಮಾವದಿವರೆಗೆ ಮುಂದುವರೆಯುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಕನಾಟಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಜಾಗತಿಕ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಿಂಜರಿತದ ಶೋಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬಹುದಾದ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಇಂಥನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಪ್ರತಿರ್ಸ್ಥಿತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. 2011-12 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಶೇ.8.5 ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುವುದಾಗಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

(ಬಿ) ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಪರಿಷ್ಕಾರ

7. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಖಾತರಿ ಮೇಲಿನ ಗರಿಷ್ಠಮಿತಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1999 ಹಾಗೂ ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 2002 ಇವುಗಳಂಧ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪಥದಲ್ಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯವು 2004-05 ರಿಂದಲೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ರಾಜಸ್ವ ಹೆಚ್ಚಿಸುವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿರುತ್ತದೆ. 2008-09 ಹಾಗೂ 2009-10 ನೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಲಹೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂಜರಿತದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚಿಸುವನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ 2008-09 ರಲ್ಲಿ ಶೇ.3 ರಷ್ಟು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಕೊರತೆ ಮಿತಿಯನ್ನು ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ.ಯ ಶೇ.3.5 ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 2009-10ರಲ್ಲಿ ಶೇ.4 ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜ್ಯಗಳು ಅಂತಹ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು, ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆ. ಕಷ್ಟಕರವಾದ

ಕಾಲಗಳಿದ್ದರೂ, ರಾಜ್ಯವು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚೆಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು.

8. ವಿಶ್ರೇಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹದಿಮೂರನೆಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಅನುಸರಣೆಯಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು 2010–15 ರವರೆಗಿನ ವರ್ಷಗಳಿಗಾಗಿನ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ.ಯ ಶೇಕಡವಾರಾಗಿ ವಿಶ್ರೇಯ ಹೊರತೆ, ರಾಜ್ಯ ಹೊರತೆ ಹಾಗೂ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗರಿಷ್ಟ ಮಿತಿಯ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಸದರಿ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎಫ್.ಆರ್.ಆ.ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅನುದಾನಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಲ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಮೂವರ ಪರತ್ತಾಗಿ ಕೆ.ಎಫ್.ಆರ್.ಆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೆ.ಎಫ್.ಆರ್.ಆ, ಇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ಹೊಸ ಗರಿಷ್ಟ ಮಿತಿಗಳೊಳಗೆ ವಿಶ್ರೇಯ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.
9. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ, ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸಾಂಶ್ಯಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ನೀಡಲಾದ ಸಲಹೆ ಪ್ರಕಾರ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ. ಅಂದಾಜುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಆಧಾರ ವರ್ಷವನ್ನು 1999–2000 ರಿಂದ 2004–05 ಕ್ಕೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ದಸ್ತಾವೇಜಿನಲ್ಲಿ ಆಧಾರವಾಗಿ 2004–05 ರೂಂದಿಗೆ ಹೊಸ ಸರಣಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ. ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ. ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರ ವಿಶ್ರೇಯ ಹೊರತೆ ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ಇರುವ ಸಾಲದ ಅಂದಾಜಿನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಯದ ವಿಶ್ರೇಯ ಹೆಚ್ಚಿಕರಣ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ (2010–15) ಗಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಅಂದಾಜುಗಳು ಸಿ.ಎಸ್.ಒ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ 2010–11 ರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ.
10. ಕೆಳಗಿನ ಹೋಷ್ಟ್-2 ರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ. ಸರಣಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ 2004–05 ರ ನಂತರ ದಿಂದ ವಿಶ್ರೇಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷಕ - 2

ವಿಶ್ರೇಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ

ಬಾಬು	2004–05	2005–06	2006–07	2007–08	2008–09	2009–10	2010–11 ಪ.ಅಂ	2011–12 ಆ.ಅಂ.
ಜಿವಸ್‌ಡಿಪಿ	166306	195750	227831	270843	303058	335747	380872	434270
ವಿಶ್ರೇಯ ಕೊರತೆ	3600	3687	4688	5331	8732	10874	11700	12481
ಜಿವಸ್‌ಡಿಪಿ ಯ ಶೇಕಡವಾರಾಗಿ ಎಫ್‌ಡಿ	2.16%	1.88%	2.06%	1.97%	2.88%	3.24%	3.07%	2.87%
ರಾಜಾಷ್ಟ್ ಕೊರತೆ	-1638	-2311	-4152	-3776	-1631	-1490	-1593	-1279
ಜಿವಸ್‌ಡಿಪಿ ಶೇಕಡವಾರಾಗಿ ಆರ್‌ಡಿ	-0.98%	-1.18%	-1.82%	-1.39%	-0.54%	-0.44%	-0.42%	-0.29%

೫) ಪ್ರಮುಖ ಸಾಲುಗಳು ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ದಾರಿ:

11. ಬಂಡವಾಳ ರೂಪಿಸಲು ಎರವಲು ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ಬಳಕೆ:- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು 2004–05ರಿಂದ ವಿಶ್ರೇಯ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳು ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟನಿಟ್ಟಾಗಿ ಬದ್ದವಾಗಿದ್ದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚಿದ ಹೆಚ್ಚಿಲವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು 2008–09 ಹಾಗೂ 2009–10ರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿವರಿ ಸಾಲಗಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಿ ಅಧಿಕ ಜಟಿಲವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಿದೆ. ಆದರೂ 2011–12 ರ ನಂತರ ವಿಶ್ರೇಯ ಕೊರತೆಯ ಮಿತಿಯ ಮೂಲತಃ ಕೆಎಫ್‌ಆರ್‌ಎ-ನಲ್ಲಿ ಅಧಿನಿಯಮಿಸಿದಂತೆ ಮತ್ತೆ ಜಿವಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇ.3ರಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. 2009–10ರಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಶೇ.4ರಷ್ಟಿಂದ ವಿಶ್ರೇಯ ಕೊರತೆಯ ಮಿತಿ 2011–12 ರ ನಂತರ ಶೇ.3ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವುದರಿಂದ ಬಂಡವಾಳ ಹೆಚ್ಚಿಕೆ ಹಣ ನೀಡುವ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ತಡೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
12. ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯವನ್ನು ಜಿವಸ್‌ಡಿಪಿ ಅನುಪಾತಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಇರುವ ತೋಂದರೆ:- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ದೇಶದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಧಿಕ ಜಿವಸ್‌ಡಿಪಿ ಅನುಪಾತಕ್ಕೆ ತಕ್ಕು ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯವನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ದಾಖಿಲಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಜಾರಿ ಕಾರ್ಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸುಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಜಿವಸ್‌ಡಿಪಿ ಅನುಪಾತಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಲ ಸಾಧಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಅಂತರೆಯೇ ಪ್ರತಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಮಟ್ಟದ ತೆರಿಗೆ ಬಯನ್ನಿ ಸಾಧನೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಯನ್ನಿಯನ್ನು ಜಿವಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಅಧಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ತೆರಿಗೆಗಳ ವ್ಯಾಧಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಂದು ಸಾಧ್ಯತೆ ಸರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಧಿಕ ಮಟ್ಟದಿಂದ

ಶರිගේಗಳ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವವರೆಗೆ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಶರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಗಣನೀಯ ಪರಿಕೆ ಕಾಣಲಾರದು.

13. ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸೇವಾ ವಲಯದಿಂದ ಆಗುವ ರಾಜ್ಯದ ವಿಶ್ರೇಯ ಲಾಭದ ಮೇಲಿನ ಪರಿಮಿತಿಗಳು:

ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಗೆ ಸೇವಾ ವಲಯದ ಕೊಡುಗೆ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿದೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅದು ತೀವ್ರ ದರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ (ಹೋಟ್‌ಪ್ರೈಕ್-5) ಕ್ರಾಂತಿ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂಧ ನಿಧಾನಗಳಿಯ ವಲಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವೇಗ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಯೂಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯನೀತಿ ಇವುಗಳ ಬೆಂಬಲ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದವ್ಯಾಗಳಿಗಿಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸೇವಾ ವಲಯವು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಸೇವಾ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವಿಶ್ರೇಯ ಲಾಭವು ನೇರವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು (ಹಣ) ವರ್ಗವಳೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಿಶ್ರೇಯ ಸಹಾಯಕ ಸಾಮಗ್ರಿ ಇಲ್ಲದೇ, ನಿರಂತರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸೇವಾ ವಲಯದಿಂದ ವಿಶ್ರೇಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವುದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸವಾಲೇ ಆಗಿದೆ.

14. ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿರುವ ಶರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯ: ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಮೇಶ ಶರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಸತತವಾಗಿ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದೆ, ಅಲ್ಲದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ಅನುಪಾತಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಶರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯವಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಂದಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಶರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಪ್ರಮೇಶವು ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಂತ ಶರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯವು 2009–10ರಲ್ಲಿ (ಆ.ಅ.ಎಂ) ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇ.0.72ರಷ್ಟಿದ್ದು ಇದು 2009–10ರಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಶೇ.0.99ಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 2009–10ರ(ಆ.ಅ.ಎಂ)ರಲ್ಲಿದ್ದ 2130 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 2009–10 (ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ) ರಲ್ಲಿ 3334 ಕೋಟಿ ರೂ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಶೋರಿಸಿದೆ. ಶರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯವು 2010–11ರಲ್ಲಿ 3519 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸ್ವಂತ ಶರಿಗೆ ಸಂದಾಯವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೇ ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಶರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

15. ವೆಚ್ಚದ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು: ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯದ ಮೇಲೆ ನೇರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯದ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಯೋಜನಾ ಸ್ವೀಮುಗಳಿಡಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹಣಕಾಸಿನ ಮೂರಣ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಿತ್ರ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯೋಜಿಸಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ತೊಡಕುಗಳಾಗಿವೆ. ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಕೌಶಲ್ಯವೃದ್ಧಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಪಿಂಚಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ನೀರಾವರಿ, ರಸ್ತೆ, ನಗರ ಸೇವೆಗಳು, ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು

ಹಂಚಿಕೆ ಹೆಚ್ಚುಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುತ್ಪಾದಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ರೀಯ ಅವಕಾಶವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ವೆಚ್ಚದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಸಂಖ್ಯಾ.

- 16. ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವ ಫಲಿತಾಂಶೆ:** ಶ್ರೀಕೃಂತ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಏರಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದ ಫಲಿತಾಂಶೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಡಳಿತದ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಖ್ಯಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಕಟಕವು ನೇರೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಎಂದಿನಂತೆ ಹಿಂದೆ ಬಿಡ್ಡಿದೆ. ಈ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ಹೂಡಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರುವಂತೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿ - ಇದೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಬೆಳಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕೆಲಸಗಾರನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕೆಲಸಗಾರನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- 17. ಹೆಚ್ಚನ ಬದ್ದತಾ ವೆಚ್ಚಗಳಿರುವಾಗ ವಿಶ್ರೀಯ ಅವಕಾಶವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದರ ಮೇಲಿನ ಮಿತಿಗಳು:-**
- 2010-11 (ಪ.ಅ.ಎ.) ರಲ್ಲಿನ ಬದ್ದತೆಯೇತರ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳ ಶೇ.88ರಷ್ಟು, ಹೇತನ, ಹಿಂಜಣಿ, ಬಡ್ಡಿ, ಸಹಾಯಧನ, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚ, ಪಂ.ರಾ. ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮುಂತಾದ ಬದ್ದತಾ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬದ್ದತಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ವಿವರವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. 92-99 ರವರೆಗಿನ ಪರಿಷ್ಕೇದಗಳಲ್ಲಿ ಬದ್ದತಾ ವೆಚ್ಚದ ಸಂರಚನೆಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 18. 12ನೇ ಯೋಜನಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ:** ರಾಜ್ಯದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.8ರ ವಾಸ್ತವಿಕ ಹೆಚ್ಚಿಳವನ್ನು ಪರಿಭಾಬಿಸಿ 12ನೇ ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ (2012-2017) ಕನಾರ್ಕಟಕ ವಿಷಣ್ವೆ 2020ಕ್ಕೆ 699850 ಹೊಣೆ ರೂ.ಗಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು (2006-2007 ಬೆಲೆಗಳು) ಹೊರಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಲಭ್ಯತೆ 4,27,283 ಹೊಣೆ ರೂ.ಗಳು ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅಂದಾಜಿತ ಅಂತರವು 2,72,567 ಹೊಣೆ ರೂ.ಗಳಾಗಿದ್ದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಗಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಧಿಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಯೋಜನವು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಬದ್ದತಾ ವೆಚ್ಚ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ 12ನೇ ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಗೆ ವಿಷಣ್ವೆ 2020ರಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದೇ ಪ್ರಸ್ತುತ ಎಂಟಿಎಫ್‌ಪಿ ಅವಧಿಯ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- 19. ನಿಗದಿತ ಸಹಾಯಧನಗಳು:** ಭದ್ರತಾ ಏರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳಂಡ ವಿವಿಧ ಸಹಾಯಧನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಘಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿಳ ಕಂಡುಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿರುವ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಲುಪಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಸಹಾಯಧನದ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚ ಬೆಳೆಯತ್ತಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದ್ದ ಹತ್ತೊಂಟಿ ಮೀರುವ ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೃಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನರ್ಹ ಹಾಗೂ ಸುಳ್ಳಿ ಘಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಕಿರುಹಾಕುವುದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

- 20.** ಇಂಥನ ವಲಯದ ನಿರ್ದಿಯೇತರ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳು: ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಪ್ರಮೆಶ್ಚಿತ್ತ 3.35ರಷ್ಟನ್ನು 10 ಎಚ್‌ಪಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಾಮಧ್ಯದ ಏಫಿ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕನಾರ್ಕ ಇಂಥನ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು 2007–08, 2008–09 ಮತ್ತು 2009–10 ರ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ 3,467 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ನಿರ್ದಿಯೇತರ ಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ, ಇದಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಿನಿಮಲ್ ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ಸರ್ಪ್ಲಸ್‌ಸ್ ಕಾರಣಕಾಗಿ ಅವುಗಳ ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿತಿಯತ್ತ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕು. ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ತೊಡಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದಲ್ಲದೆ ನಿರ್ದಿಯೇತರ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಹಣದ ವರ್ವಾಣಿ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿರುವ ಸಾಂಘಿಕ ಸಾರ್ಥಕ.
- 21.** 2009–10ರ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ 60,655 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇ.18.07ರಷ್ಟಿದೆ. ಈ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ರಾಜಸ್ವದಿಂದ ಹಣ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇ.9.11ರಷ್ಟಿದೆ. ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯವು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ 0.99 ರಷ್ಟಿದ್ದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನಗಳು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇ.4.54 ರಷ್ಟಿದೆ, ವಿಶ್ರೇಯ ಕೊರತೆ ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇ.3.24ರಷ್ಟಿದೆ, ಖರ್ಚುಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು ಶೇ.0.19ರಷ್ಟಿದೆ. ಈ ವಿಧದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಮುಂದುವರ್ಧಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ತೆರಿಗೆ ಹಾಗೂ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು ಶೇ.10ರಿಂದ ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇ.1.5ಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. 13ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಶ್ರೇಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವಿಶ್ರೇಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದ್ದವಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ – 2
ವಿಶ್ರೀಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

22 ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು 2004–05 ರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ದಾಖಿಲಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ವಿಶ್ರೀಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿಯ ಶೇ.3 ರೊಳಗೆ ತಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ, 2008–09 ಮತ್ತು 2009–10 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ವಿಶ್ರೀಯ ಕೊರತೆ ಮಿಶೆಯನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ. ಯ ಶೇ.3.5 ಮತ್ತು ಶೇ.4 ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ, ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶ್ರೀಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಶೇ.1 ಕ್ಕೆ (ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ ಯ ಶೇ.3ಕ್ಕೆ) ಕುಗಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಎದುರಿಸಿದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಅವಧಿಗೆ ವಿಶ್ರೀಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿತು. ತತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ, 2010–11 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಶ್ರೀಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಶೇ.3.44 ರವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ನಂತರ ಕೆ.ಎಫ್.ಆರ್.ಎ. ಪ್ರಕಾರ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ.ಯ ಶೇ.3 ರಂತೆ ಒಳಪಡುವಂತೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 3 ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ರಾಜ್ಯದ ವಿಶ್ರೀಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಗುರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಭವನೀಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ – 3

2009–10 ಮತ್ತು 2010–11 ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ
ವಿಶ್ರೀಯ ಸೂಚಕಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಶೇಕಡಾವಾರು ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ.

ಸೂಚಿಕೆ	2009–10 ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳು	2009–10 ಲೆಕ್ಕಗಳು	2010–11 ರ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳು	ಪರಿಷ್ಕಾರ ಅಂದಾಜುಗಳು
ವಿಶ್ರೀಯ ಕೊರತೆ	2.88	3.24	2.96	3.07
ರಾಜ್ಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ	0.39	0.48	0.15	0.42
ಒಟ್ಟು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು (ಖರ್ಚು)	27.25	25.83	28.28	23.41
ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ	294952	335747	328312	380872

ಟಿಪ್ಪಣಿ : ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ. 2004–05 ಪ್ರಸಕ್ತ ಬೆಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಇದೆ. ವರ್ಷದ ಜಿಲ್ಲೆಸಿಸಿ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

23. ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ, 2009–10 ಮತ್ತು 2010–11 ನೇ ಸಾಲಿನ ವಿಶ್ರೀಯ ಕೊರತೆಗಳ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ 2009–10 ಮತ್ತು 2010–11 (ಪರಿಷ್ಕಾರ ಅಂದಾಜು) ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ವಾಸ್ತವಿಕ ಕೊರತೆಗೆ ಹೊಲಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕೆ.ಎಫ್.ಆರ್.ಎ. ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ

ಸರ್ಕಾರದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯ ರೂಪಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸದೇ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಇದು ಉಂಟಾಯಿತು. ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಶೇ.3 ಕ್ಕೆ ವಿಶ್ರೇಯ ಹೊರತೆ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೂಪಿಸಿದರೆ, ತರುವಾಯ ಒಂದವಾರ್ಷ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಶ್ರೇಯ ಹೊರತೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

24. 2009–10 ಮತ್ತು 2010–11 ರ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಸ್ವ ಹೆಚ್ಚುಗಾರಿಕೆಯು 2009–10 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಡೆದ ಕಾರಣ ಮತ್ತು 2010–11 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ (ಪ.ಅಂ) ಹೆಚ್ಚು ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. 2010–11 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯವಯ ಅಂದಾಜಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ. 3,28,312 ಹೋಟಿಗಳಿಂದ, ಪರಿಷ್ಕಾರ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ರೂ.3,80,872 ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ 2010–11 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜಿ. ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ. ವೃದ್ಧಿ ದರವು ಶೇಕಡ 11.3 ರಿಂದ ಶೇಕಡ 13.4 ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕಾರಿಸಲಾಗಿದೆ.
25. 4 ನೇ ಹೋಟೆಕವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ಗುರಿಗಳ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸುವ ವಿವಿಧ ಸೂಚಕಗಳ ಪ್ರಕಾರ 2007–08 ರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ವಿಶ್ರೇಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. 2008–09ವರೆಗೆ ವಿಶ್ರೇಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿಗಿನ ಲಭ್ಯ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ. ಮಾಹಿತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ 2009–11ರವರೆಗಿನ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಟ್ಟ 4

	ಬಾಬುಗಳು	₹ ಹೆಚ್ಚಿಗಳಲ್ಲಿ							
		2007-08 ಅಂದಾಜು	2007-08 ಲೇಕ್	2008-09 ಅಂದಾಜು	2008-09 ಲೇಕ್	2009-10 ಅಂದಾಜು	2009-10 ಲೇಕ್	2010-11 ಅಂದಾಜು	2010-11 ಪ್ರ.ಅಂ
1	ರಾಜ್ಯ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ	40763	41150	47241	43293	48390	49156	53638	57783
(i)	ರಾಜ್ಯ ಒಡೆತನದ ತರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ತೆರೆಗೊಳಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳು	26692	25986	31876	27647	32722	30579	36228	38048
(ii)	ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು	1857	3358	1932	3159	2130	3334	2820	3519
(iii)	ಇದರಲ್ಲಿ – ವರ್ಗಾವರ್ಕೆ – ಅನುದಾನಗಳು	6300	6779	7983	7155	7645	7360	9060	9310
2	ರಾಜ್ಯ ವೆಚ್ಚೆ ಇದರಲ್ಲಿ	39137	37373	45714	41662	47239	47537	53138	56190
(i)	ಬಡ್ಡಿ	4818	4506	5278	4532	5578	5213	6316	5542
(ii)	ವೇತನಗಳು	8641	8410	11413	9927	11305	10296	12576	12139
(iii)	ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನಗಳು	3416	3241	3500	4113	4001	3408	4500	4297
(iv)	ಸಹಾಯಧನ (ಆಹಾರ, ಸಾರಿಗೆ, ವರ್ಕಿ ಕ್ರೂಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು)	1756	3125	1706	1471	1703	1806	1723	1956
(v)	ವಿದ್ಯುತ್ ಸಹಾಯಧನ	2151	2300	2411	1943	2402	2341	2826	3693
(vi)	ಯುವಾಳಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವರ್ಕೆ	1904	1926	2995	2374	2720	2474	2885	2685
(vii)	ಒ ಮತ್ತು ಎಂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಮುಖಿ ಒ ಮತ್ತು ಎಂ (ಶ್ರೀಗಳು, ಕ್ಷಮಿಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ)	756	578	820	743	763	675	676	756
	ಇತರೆ ಒ ಮತ್ತು ಎಂ (ಶ್ರೀಗಳು, ಆರೋಗ್ಯ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕೃಷಿ, ಅರಣ್ಯ)	5881	5235	7850	6944	7805	8088	10635	9989
(viii)	ಆಡಳಿತಕ್ಕ ವೆಚ್ಚೆ	708	692	815	748	828	892	908	1008
(ix)	ಇತರೆ ರಾಜ್ಯ ವೆಚ್ಚೆ	9106	7360	8926	8867	10134	12344	10093	14125
3	ರಾಜ್ಯ ಕೊರತೆ	1626	3777	1527	1631	1151	1619	500	1593
4	ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿ (ಸಾರೀತರ)	749	298	3070	238	1977	625	2903	330
5	ಬಂಡವಾಳ ಸಂಚಯ	8680	9406	11627	10601	11621	13118	13111	13623
6	ವಿಶ್ವೀಯ ಕೊರತೆ	6305	5331	7030	8732	8493	10874	9708	11700
7	ಒಟ್ಟು ಬಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಲಗಳು	59376	60143	67547	71550	77797	83482	89607	89713
8	ಸಾಲ ಸೇವೆಗಳು	6118	5757	7085	6309	7782	7521	8779	8005
9	ಅಯ್ಯಾಯೀತರ ಸಾಲಗಳು	4449	3701	3343	3736	2589	3249	3249	3249
10	ಆಶ್ವಾಸನಗಳು	10786	10786	8693	8693	7203	7203	8200	8200
11	ಸಂಚಿತ ಸಾಲ ಸಂಗ್ರಹಕೆ	63825	63844	70890	75286	80386	86731	92856	92962
12	ಆಸ್ತಕ್ತ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಸ್ಥಿತಿ (2004-05)	213503	270843	244043	303058	294952	335747	328312	380872
13	ವಾಂದುಬ್ಬರ ಜೀವಸ್ಥಿತಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವಾಸ್ತವ ಬೆಳವಣಿಗೆ	5.0	5.0	8.0	4.0	4.0	4.0	5.0	5.0
14		8.0	8.0	7.0	5.7	6.0	5.8	8.0	8.0

ಕೋಷ್ಟಕ 4 (ಮುಂದುವರೆದಿದೆ)

	ಬಾಬುಗಳು	("ಜಿಲ್ಲಾ ಡಿಪಿ"ಯ ಶೇಕಡವಾರು)							
		2007-08 ಅಂದಾಜು	2007-08 ಲೆಕ್ಕೆ	2008-09 ಅಂದಾಜು	2008-09 ಲೆಕ್ಕೆ	2009-10 ಅಂದಾಜು	2009-10 ಲೆಕ್ಕೆ	2010-11 ಅಂದಾಜು	2010-11 ಫೋ.ಅಂ
1	ರಾಜ್ಯ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ	19.09	15.19	19.36	14.29	16.41	14.64	16.34	15.17
(i)	ರಾಜ್ಯ ಒಡೆತನದ ತರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜ್ಯಗಳು	12.50	9.59	13.06	9.12	11.09	9.11	11.03	9.99
(ii)	ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸಂಜನ್ಯಾಲಗಳು	0.87	1.24	0.79	1.04	0.72	0.99	0.86	0.92
(iii)	ಇದರಲ್ಲಿ – ವರ್ಗಾವರ್ಕೆ – ಅನುದಾನಗಳು	2.95 2.77	2.50 1.86	3.27 2.23	2.36 1.76	2.59 2.00	2.19 2.35	2.76 1.68	2.44 1.81
2	ರಾಜ್ಯ ಪೆಚ್ಚು ಇದರಲ್ಲಿ	18.33	13.80	18.73	13.75	16.02	14.16	16.19	14.75
(i)	ಬಡ್ಡಿ	2.26	1.66	2.16	1.50	1.89	1.55	1.92	1.46
(ii)	ಪೇತನಗಳು	4.05	3.11	4.68	3.28	3.83	3.07	3.83	3.19
(iii)	ನಿತ್ಯತ್ವ ಪೇತನಗಳು	1.60	1.20	1.43	1.36	1.36	1.02	1.37	1.13
(iv)	ಸಹಾಯಧನ (ಆಹಾರ, ಸಾರಿಗೆ, ವಸತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು)	0.82	1.15	0.70	0.49	0.58	0.54	0.52	0.51
(v)	ವಿದ್ಯುತ್ ಸಹಾಯಧನ	1.01	0.85	0.99	0.64	0.81	0.70	0.86	0.97
(vi)	ಯುವಲ್ಯಾಟಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವರ್ಕೆ	0.89	0.71	1.23	0.78	0.92	0.74	0.88	0.70
(vii)	ಒ ಮತ್ತು ಎಂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮುವಿ ಒ ಮತ್ತು ಎಂ (ರಸ್ತೆಗಳು, ಕಟ್ಟಡಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ)	0.35	0.21	0.34	0.25	0.26	0.20	0.21	0.20
	ಇತರೆ ಒ ಮತ್ತು ಎಂ (ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಸ್ವಾಮೀಕಾಭ್ಯಾಸಿ, ಕೃಷಿ, ಅರಣ್ಯ)	2.75	1.93	3.22	2.29	2.65	2.41	3.24	2.62
(viii)	ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಪೆಚ್ಚು	0.33	0.26	0.33	0.25	0.28	0.27	0.28	0.26
(ix)	ಇತರೆ ರಾಜ್ಯ ಪೆಚ್ಚು	4.27	2.72	3.66	2.93	3.44	3.68	3.07	3.71
3	ರಾಜ್ಯ ಕೊರತೆ	0.76	1.39	0.63	0.54	0.39	0.48	0.15	0.42
4	ಬಂದವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿ (ಕಾಲೀತರ)	0.35	0.11	1.26	0.08	0.67	0.19	0.88	0.09
5	ಬಂದವಾಳ ಸಂಚಯ	4.07	3.47	4.76	3.50	3.94	3.91	3.99	3.58
6	ದಿತ್ತಿಂದು ಕೊರತೆ	2.95	1.97	2.88	2.88	2.88	3.24	2.96	3.07
7	ಒಟ್ಟು ಬಜೆಟ್ ಸಾಲಗಳು	27.81	22.21	27.68	23.61	26.38	24.86	27.29	23.55
8	ಸಾಲ ಸೇವೆಗಳು	2.87	2.13	2.90	2.08	2.64	2.24	2.67	2.10
9	ಅಯಂತ್ಯಯೇತರ ಸಾಲಗಳು	2.08	1.37	1.37	1.23	0.88	0.97	0.99	0.85
10	ಆಳ್ಳಾಸನಗಳು	5.05	3.98	3.56	2.87	2.44	2.15	2.50	2.15
11	ಸಂಡರ ಸಾಲ ಸಂಗ್ರಹಕೆ	29.89	23.57	29.05	24.84	27.25	25.83	28.28	24.41

26. ಕನಾರ್ಚಿಕದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಹಣಕಾಸು ಸೂಚಕಾಂಶಗಳು 2009–10 ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಸುಧಾರಣೆ ತೋರಿವೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕ ತೆರಿಗೆ ರಾಜಸ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ. 2010–11 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ರಾಜಸ್ವಗಳಲ್ಲಿನ ಶೇ.18.5 ರಷ್ಟು ಒಂದು ಮಹತ್ವಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಒಂದು ಗಣನೀಯ ಗುರಿ ಇದ್ದಾಗ್ನೂ, ಸರ್ಕಾರವು ಆಯವ್ಯಯ ಒದಗಿಸಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೂ.1820 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ತನ್ನಾಲಕ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ರಾಜಸ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.24 ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರವು ಪರಿಷ್ಟ ಶೇ.ಇಂದಿನ ಇದ್ದಾಗ್ನೂ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ. ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಣನೀಯವಾಗಿದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚಲಿತ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಸ್ಥಿತಿ ಸಾಫ್ತೆಕ್ಟೆಪ್ಪ ಶೇ.1 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.
27. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಾಂಶಗಳ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಟರಣೆ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಪ್ರಚಲಿತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲಿನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತಲೂ ರೂ.250 ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸುಮಾರು 26% ಇರುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು 2009–10 ಕ್ಕಿಂತ ಶೇ.17.44 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಶೇ.13.5 ರಷ್ಟಿರುವ ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿದೆ. ಮೇಲೆನ ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ವೆಚ್ಚದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡಿದೆ. 2010–11 ರಲ್ಲಿ (ಪರಿಷ್ಟ ಅಂದಾಜು) ಒಟ್ಟಾರೆ ವೆಚ್ಚ 2009–10 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ರೂ.9313 ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿರುತ್ತದೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಶೇ.14.8 ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.
28. 2010–11 ರ ಪರಿಷ್ಟ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರವು ಅದರ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ಸಾಧನೆಯ ಗುರಿಯಾದ ರೂ.31050ಕೋಟಿ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು 2010–11ನೇ ವರ್ಷದ ಯೋಜನಾ ಗಾತ್ರದ ಗುರಿಯನ್ನು ಶೇ.23 ರಷ್ಟರಿಂದ ರೂ.38070ಕೋಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅದರ 2010–11 ರ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರೂಂದಿಗೆ 11ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಯೋಜನಾ ಸಾಧನೆಯು ಸಂತ್ಯಾಂಶಗಲ್ಲಿ ಮೂಲತ: ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ ಯೋಜನಾ ಗಾತ್ರದ ಶೇ.110 ರಷ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯವು ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅದರ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ.20 ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಕೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ, ಕನಾರ್ಚಿಕವು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಲಾ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು, ಇದು 2011–12 ರಲ್ಲಿ ರೂ.6345 ಕೋಟಿ ಗಳಷ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.
29. 13ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ಕನಾರ್ಚಿಕದ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ.ಗೆ ಸಾಲದ ಅನುಪಾತವು 2014–15 ರ ವೇಳೆಗೆ ಶೇ.25.2 ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವ ಒಂದು ಮಾರ್ಗನಕ್ಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ. 2009–10 ರ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ.ಗೆ ಸಾಲದ ಅನುಪಾತವು ಶೇ.25.8 ರಷ್ಟಿದೆ. ತತ್ತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ, ರಾಜ್ಯವು 13ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ ಮಾರ್ಗನಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗ

ಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸಿರುವ ಅವಧಿಗೂ ಮೊದಲೇ ಪೂರ್ಯಸುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಸಂದಾಯಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಜಮೆ ಅನುಪಾತ ಶೇ.15 ಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು 12ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ನೀಡಿರುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯವು ಪಾಲಿಸಿದೆ. 2010-11 ರ (ಪರಿಷ್ಕಾರ ಅಂದಾಜು) ಪ್ರಕಾರ ಈ ಅನುಪಾತವು ಶೇ.9.59 ಇರುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಗರಿಷ್ಟ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 3

ಮೂಲ ಅರ್ಥಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ

ಎ) ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯ ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ

30. ಅರ್ಥಕ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಇಲಾಖೆಯು (ಡಿಇಎಸ್) ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವ ಇತ್ತೀಚಿನ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ. ಅಂದಾಜುಗಳು 2009–10 ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ 2010–11 ರಲ್ಲಿ ಶೇ.16 ರಷ್ಟು ನಾಮ ಮಾತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ವಲಯವಾರು ರಚನಾಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 6 ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ್ದ ಸೇವಾ ವಲಯವು ಶೇ.55 ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ.ಗೆ ಹೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದರೆ. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯಕ್ಕೆ ಶೇ.18.5 ರಷ್ಟು ಹೊಡುಗೆ ನೀಡಿರುತ್ತದೆ. ಉಳಿಕೆ ಶೇ.26.5 ರಷ್ಟು ಹೊಡುಗೆ ತಯಾರಿಕೆ, ನಿರ್ಮಾಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾರ್ದ್ಯಮಿಕ ವಲಯದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ 6ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದಂತೆ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದರದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸೇವಾ ವಲಯವು 2010–11 ರಲ್ಲಿ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅರ್ಥಕ ಬಿಕ್ಕಟನ್ನು ದಾಟಿದೆ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಮಧ್ಯಸ್ಥಕೆಯ ಕ್ರಮಗಳು ಫಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಹೊಡುಗೆಯೂ ಸಹ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮೈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 5 ರಲ್ಲಿ ವಲಯ ಬದಲಾವಣೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ - 5

ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ.ಯ ವಲಯ ರಚನಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು (ಪ್ರಜಲಿತ ದರಗಳು 2004–05 ಶ್ರೇಣಿ)

ರೂ.ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ

ಕ್ರೀಗಾರಿಕೆ	2004–05	2005–06	2006–07	2007–08	2008–09	2009–10 ಶೇ.ಅಂ.	2010–11 ಮು.ಅಂ.
ಪ್ರಾಥಮಿಕ	33096	40586	42389	51465	54127	64797	73816
ದ್ವಿತೀಯ	48166	55366	69628	80317	84570	94846	105476
ತೃತೀಯ	85118	99821	115838	139464	163450	183368	218647
ಒಟ್ಟು ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ	166380	195772	227854	271246	302146	343010	397938
<u>ಎವಧ ವಲಯಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು ಪಾಲು</u>							
ಪ್ರಾಥಮಿಕ	19.9	20.7	18.6	19.0	17.9	18.9	18.5
ದ್ವಿತೀಯ	28.9	28.3	30.6	29.6	28.0	27.7	26.5
ತೃತೀಯ	51.2	51.0	50.8	51.4	54.1	53.5	54.9
ಒಟ್ಟು ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ಮೂಲ: ಅರ್ಥಕ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆಶಾಸ್ತ್ರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ. ಕಾ.ಇ.: ಶೀಷ್ಟ ಅಂದಾಜುಗಳು, ಎ.ಇ. : ಮುಂಗಡ ಅಂದಾಜುಗಳು

ಕೋಷ್ಟಕ - 6

ವಲಯವಾರು ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯ ಅಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ (ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ) ದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖಗಳು (ಸ್ಥಿರ ಬೆಲೆಗಳು)

ರೂ.ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ

ಕ್ರೀಡಾರಿಕೆ	2004–05	2005–06	2006–07	2007–08	2008–09	2009–10 ಕ್ಕಿ.ಅಂ.	2010–11 ಮುಂ.ಅಂ
ಕೃಷಿ	31171	34287	33410	37383	37585	39206	41509
ಕೃಂಗಳಿಕೆ	50091	54422	64013	70814	69321	75233	80411
ಸೇವೆಗಳು	85118	96803	106756	122287	131993	136829	150037
ಒಟ್ಟು	166380	185512	204179	230484	238899	251268	271956
ವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರಗಳು (ಶೇಕಡ)							
		2005–06 ಕ್ಕಿಂತ 2004–05	2006–07 ಕ್ಕಿಂತ 2005–06	2007–08 ಕ್ಕಿಂತ 2006–07	2008–09 ಕ್ಕಿಂತ 2007–08	2009–10 ಕ್ಕಿಂತ 2008–09	2010–11 ಕ್ಕಿಂತ 2009–10
ಕೃಷಿ		10.0	-2.6	11.9	0.5	4.3	5.9
ಕೃಂಗಳಿಕೆ		8.6	17.6	10.6	-2.1	8.5	6.9
ಸೇವೆಗಳು		13.7	10.3	14.5	7.9	3.7	9.7
ಒಟ್ಟು		11.5	10.1	12.9	3.7	5.2	8.2

ಕ್ಷ್ಯಾ.ಇ.: ಶೀಘ್ರ ಅಂದಾಜುಗಳು , ಎ.ಇ. : ಮುಂಗಡ ಅಂದಾಜುಗಳು

ಬಿ) ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯ ಅಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನದ (ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ) ಬೆಳವಣಿಗೆ

31. 2009–10 ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ದರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಶೇಕಡ 5.2 ರಷ್ಟಿದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ 2010–11ನೇ ರಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇಕಡ 8.2 ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. 2007–08ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇ.12.9ರಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದಾಖಲಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಕೃಷಿ ದರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಶೇ.11.9 ರಷ್ಟು ಇದ್ದು, ಇದನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-6 ರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೃಂಗಳಿಕೆ ಹೊಡುಗೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮಹತ್ವದಾಗಿದ್ದರೂ, 2010–11ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ, ಸೇವಾ ವಲಯ (ಶೇ.9.7) ದಿಂದ ನಂತರ ಕೃಷಿ ವಲಯ (ಶೇ.5.9) ದಿಂದ ಬಂದ ಹೊಡುಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
32. 2009–10ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರ ಶೇ.3.7ರಷ್ಟಿದ್ದು ಇದು 2010–11 ರಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಶೇ.9.7ಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಣೆಗೊಂಡಿದ್ದರೆ, 2009–10 ರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರ ಶೇ.4.3 ರಷ್ಟಿದ್ದು ಇದು 2010–11ರಲ್ಲಿ ಶೇ.5.9ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. 2009–10ರಲ್ಲಿ ಶೇ.8.5ರಷ್ಟು ದಾಖಲಾಗಿದ್ದ ಕೃಂಗಳಿಕೆ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರ 2010–11 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇ.6.9 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರ ಕಂಡಿದೆ. ಆದರೂ, 2008–09ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೃಂಗಳಿಕೆ ವಲಯವು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿತ್ತೇಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, 2010–11ರಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರವು ಅತ್ಯಂತ ಮೌಲ್ಯಾದಕರವಾಗಿದೆ.

ಹಾಗಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ 3 ವಲಯಗಳು ಚೇತರಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದು ಇದು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆಯಲ್ಲದೆ, ಸಮಗ್ರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹತ್ವದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೃಷಿವಲಯ ಹಾಗೂ ಸೇವಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿಕೆಗೆ ಆಧ್ಯತ್ಮಿಕ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿಕೆ ಆಕರ್ಷಿಸಲು ತನ್ನ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಮಾಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

33. ಜಾಗತಿಕ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಗಳಿಂದ ಹಣದುಭ್ರರದ ಒತ್ತುಡಗಳು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಹಿಂಜರಿಕೆಯ ಅಪಾಯಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯಾ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ವೇಗವು 2010-11 ರಲ್ಲಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಚೇತರಿಕೆ ಕಂಡಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಜನವರಿ 2011 ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ತನ್ನ 3ನೇ ತ್ಯಾಗಾಸಿಕ ಮನರಾವಲೋಕನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾದ ಹಣದುಭ್ರರದ ಕಳಕಳಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನಾಮಮಾತ್ರ ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯನ್ನು 2010-11ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಶೇ.16ರ ದರಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದಾಗ್ಯಾ, 13ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ ತನ್ನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಶೇ.14.02 ರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದರವನ್ನು ಎಂ.ಟಿ.ಎಫ್.ಪಿ. ಯಲ್ಲಿನ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಃ) ಹಣದುಭ್ರರದ ಪ್ರಮ್ಮತ್ತಿಗಳು:

34. ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನ ಹಣದುಭ್ರರವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆತಂಕಕಾರಿ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಶೇ.8 ಅಧಿಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಣದುಭ್ರ ಒಪ್ಪಲಾಗಿರುವಂತದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಆಹಾರ ಸಂಬಂಧಿ ಹಣದುಭ್ರ ಶೇ.13ಕ್ಕೂ ಏರಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತೀವ್ರತರನಾಗಿ ಭಾದಿತನಾಗಿದ್ದು ಆದಾಯದ ಗಣನೀಯ ಭಾಗವು ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕರಗಿಹೋಗುವುದರಿಂದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಂದ ಆತ ವಂಚಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಮೂರ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಬೇಡಿಕೆ ಸಂಗತಿಗಳಿರಂತು ಹಣದುಭ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಸರಕು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಹಣದುಭ್ರರದ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸೇರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಬೇಳೆಕಾಳು, ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜ, ತರಕಾರಿ, ಮೊಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಮಾಂಸ ಮೊದಲಾದಂಥ ಧಾನ್ಯೇತರ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ನಿರ್ಧಾನಗತಿಯ ಮೂರ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಸಹ ಹಣದುಭ್ರರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.

35. 2010-11ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈರುಳ್ಳ, ತರಕಾರಿಗಳ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಆಕಾಲಿಕ ಮಳೆಯೋಂದಿಗೆ ಮೂರ್ಕೆ ಸರಪಳಿಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಆಹಾರದ ಹಣದುಭ್ರವು ಭಾರಿ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿದೆ. ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚಿ(ಡಬಲ್ಯೂಪಿಎ) ಹಣದುಭ್ರವು ನವೆಂಬರ್ 2010ರವರೆಗೆ ಮಂದಗತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಂಡಿದ್ದು ನಂತರ ಚೇತರಿಕೆ ಕಂಡಿದೆ. ಆಹಾರದ ಬೇಡಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚತಲೇ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಬೇಡಿಕೆಯ ಸದ್ಗುಣ

ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸಹ ಸೇವಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಆದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಏರಿಕೆ ಉಂಟಾದುದರಿಂದಾಗಿ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ರಚನಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಾರೋಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿದ ಆದಾಯವು ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ಆಹಾರೇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಹಣದುಬ್ಬರದ ಮೇಲೆ ಬೇಡಿಕೆಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಆಗುವ ಒತ್ತಡವು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ತಲಾವಾರು ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಅದರ ಮೂರ್ಕೆಕೆಯ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ.

36. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಮುಖ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಸೂಚಕಗಳು ಮೌಲ್ಯಾಂಶದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಘಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ತೈಲ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸಂಭಾವ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಹಣದುಬ್ಬರದ ಒತ್ತಡಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಣವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

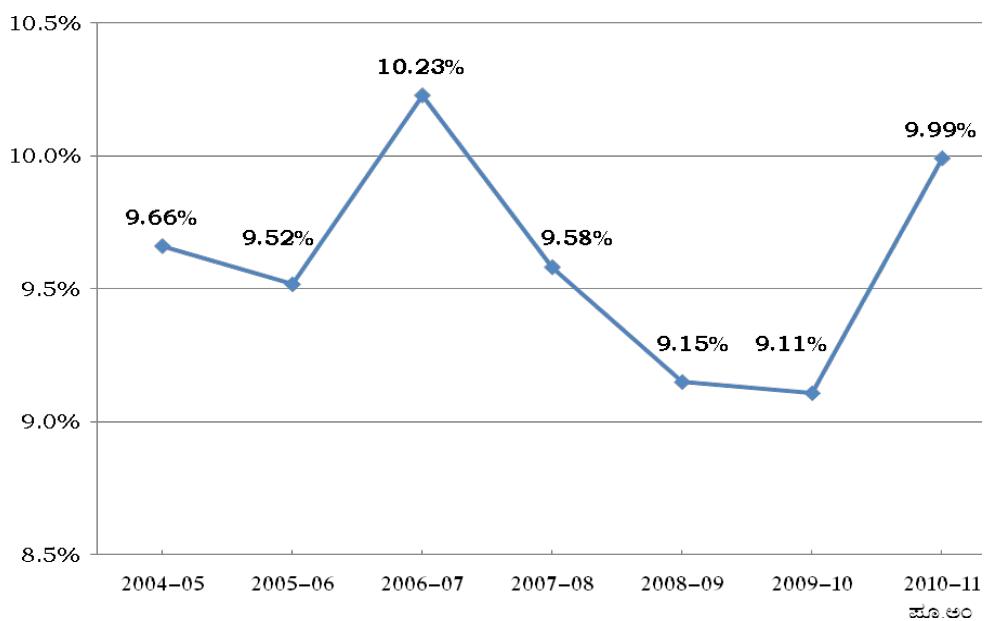
ಅಧ್ಯಾಯ - 4

ರಾಜಸ್ವ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಮನ್ವಂದಾಚಾರಗಳು

ಪ್ರಮುಖ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ರಾಜಸ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ

37. ಕನಾರಟಕವು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇತರ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರೇಕ್ಷಿತಿ ಜೀವಸೌಂದಿರಿ ಅನುಪಾತಕ್ಕೆ (ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ) ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ರಾಜಸ್ವವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದೆ.
- ಕೆಳಗಿನ ಹೊಷ್ಟೆಕವು ಕಳೆದ 6 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

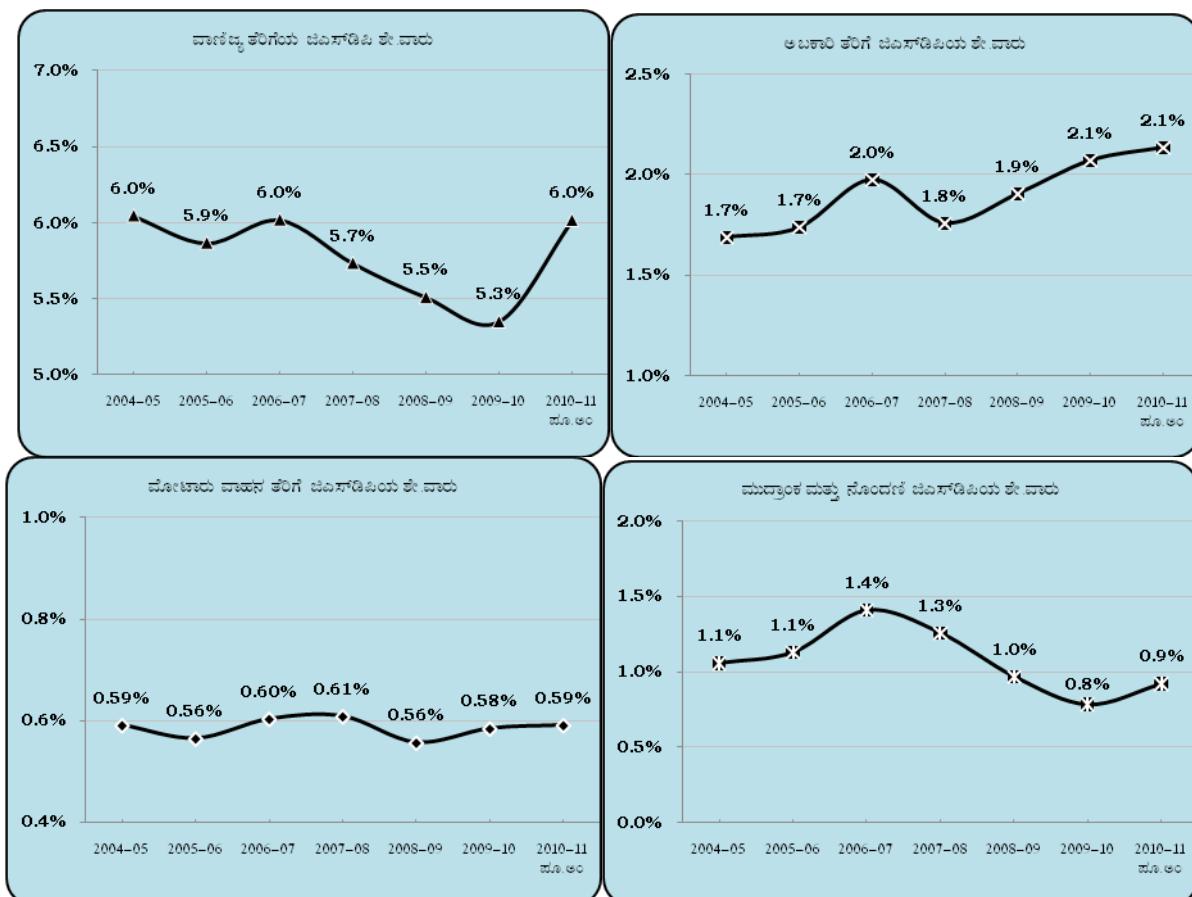
ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ (ತೆರಿಗೆ / ಜೀವಸೌಂದಿರಿ)

38. 2006-07 ರಿಂದ 2009-10 ರ ವರೆಗಿನ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನವು ಒಂದು ಇಳಿಮುಖಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದೆ. 2008-09 ಮತ್ತು 2009-10ನೇ ಸಾಲಿನ ಅವಧಿಯ ಇಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣ ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಎನ್ನಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿನ ಇಳಿಕೆಯು ಒಂದು ಜಾಗತಿಕ ಅರಶವಾಗಿದ್ದು ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಾಧಕ ಉಂಟುಮಾಡಿತು. 2004-05 ರಿಂದ 2009-10ರ ವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಸೌಂದಿರಿಯ ಸಂಯುಕ್ತ ವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರವು (ಸಿಎಜಿಆರ್) ಶೇ. 15 ರಷ್ಟಿದ್ದಾಗೆ, ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ರಾಜಸ್ವದ ಸಿಎಜಿಆರ್ ಶೇ. 14 ರಷ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಮೂಲಕ 2004-05ರಲ್ಲಿನ ಶೇ. 9.66 ರಿಂದ 2009-10 ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 9.11 ರ ವರೆಗಿನ ಇಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಆರ್ಥಿಕ

ಸ್ಥಿತಿಯು 2009–10 ರ ಎರಡನೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಬಂದ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರವು ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

39. ಅಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಚಲಿತ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿನ ತಾಳಿಕೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕಾರಣ ದಿಂದಾಗಿ 2010–11 ರಲ್ಲಿ (ಪಂ) ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನವು ಜೀವಸೌಧಿಪಿಯ ಶೇ. 10ಕ್ಕೆ ಏರುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಬಾಹ್ಯನೋಟವು ಅಲ್ಪವಧಿಯಿಂದ ಮಧ್ಯಮಾವ ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿನ ಹಣದುಬ್ಬರ ಒತ್ತಡಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ನಿಲುವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿವೆ ಮತ್ತು ಹಣದುಬ್ಬರ ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಅಲ್ಪವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಗ್ಗಬಹುದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು 2011–12 ರಿಂದಾಚೆಗೆ ಬಹಿಗ್ರಹಣಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಸಮೀಪದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಶೇ. 10 ರ ಆಜುಭಾಜಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಂಭವವಿದೆ.
40. 2004–05 ರಿಂದ ಜೀವಸೌಧಿಪಿಯ ಶೇಕಡ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ತೆರಿಗೆಗಳ ರಚನೆಯನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

41. ಮೇಲಿನ ನಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ತೆಳಿದುಬರುವಂತೆ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನವು 2006–07 ರಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ತರುವಾಯ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂಜರಿತದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಭಕಾರಿ ಸುಂದರ

ಹೊರತಾಗಿ ಜೀವ್ಸೋಡಿಪಿ ಯ ಶೇಕಡ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಇಳಿಕೆಯಾಯಿತು. ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು ಜೀವ್ಸೋಡಿಪಿ ಯ ಶೇ. 6 ರಿಂದ ಶೇ. 5.3ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಾಂಕವು ಶೇ. 1.4 ರಿಂದ ಶೇ. 0.8 ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮೋಟಾರುವಾಹನ ತೆರಿಗೆಗಳು ಶೇ. 0.6 ರಿಂದ ಶೇ. 0.58ಕ್ಕೆ ಇಳಿದವು. ಅಬಕಾರಿ ರಾಜಸ್ವಗಳು ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ನಿರ್ದಾಸಗತಿಯಿಂದಾಗಿ ಏರಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅದರ ಪಾಲು 2006-07 ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 2 ರಷ್ಟು ಇದ್ದದ್ದು 2009-10 ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 2.1 ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲುವುದರೊಂದಿಗೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೋಟಾರುವಾಹನ ತೆರಿಗೆಗಳು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ನಿರ್ದಾಸಗತಿ ಪೂರ್ವದ ಶೇ. 6 ಮತ್ತು ಶೇ. 0.59 ಹಾಲನ್ನು ಮರಳಿ ಗಳಿಸಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮುದ್ರಾಂಕಗಳು ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ರಾಜಸ್ವಗಳು ಹಿಂದೆ ಶೇ. 1.4 ಇದ್ದದ್ದು ಜೀವ್ಸೋಡಿಪಿಯ ಶೇ. 0.9 ನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವಕಾಶವಿದೆ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿಯನ್ನು ಏರಿಸಲು ಆಸ್ತಿಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಪಂಕ್ತಿಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

42. ಸುಧಾರಿತ ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತದೊಂದಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋಣದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ 2010-11 ರಲ್ಲಿ (ಪಾಲಂ), ಭಾರಿ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯು ಆಯವ್ಯಯಿತ ಅಂದಾಜಿಗಿಂತಲೂ 1200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ತೆರಿಗೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ

ವರ್ಷಗಳು	ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ			ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ		
	ವಾಸ್ತವಿಕ	ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರ	ಬಯೋನ್ಸಿ	ವಾಸ್ತವಿಕ	ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರ	ಬಯೋನ್ಸಿ
2005-06	11484	14%	0.8	3397	21%	1.2
2006-07	13714	19%	1.2	4495	32%	2.0
2007-08	15552	13%	0.7	4767	6%	0.3
2008-09	16645	7%	0.6	5750	21%	1.8
2009-10	17960	8%	0.06	6946	21%	1.5
2010-11 RE	22910	28%	1.7	8125	17%	1.1
CAGR	14.71%			19.39%		
ವರ್ಷಗಳು	ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ			ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಾಂಕ		
	ವಾಸ್ತವಿಕ	ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರ	ಬಯೋನ್ಸಿ	ವಾಸ್ತವಿಕ	ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರ	ಬಯೋನ್ಸಿ
2005-06	1105	12%	0.7	2212	26%	1.5
2006-07	1374	24%	1.5	3206	45%	2.7
2007-08	1650	20%	1.1	3509	6%	0.3
2008-09	1681	2%	0.2	2927	-14%	-1.2
2009-10	1962	17%	1.2	2628	-10%	-0.8
2010-11 RE	2250	15%	0.9	3500	33%	2.1
CAGR	14.80			12.14%		

ಮುದ್ರಾಂಕ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ರಾಜಸ್ವಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತೆಯು 2006-07 ರಲ್ಲಿನ ಶೇ. 45 ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 2008-09 ಮತ್ತು 2009-10 ರಲ್ಲಿನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶೇ. 14 ಮತ್ತು ಶೇ.

10 ಇಳಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಭಾರಿ ತೆರಿಗೆಗಳ ಪ್ರೇಕ್ಷಿತಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿತ್ತು. ಮುದ್ರಾಂಕ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಸುಂಕದ ಇಳಿಕೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಆರ್ಥಿಕ ಚೇತರಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳ ಅಂಗವಾಗಿ ಶೇ. 7.5 ರಿಂದ ಶೇ. 6 ಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ಶೇ. 20 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ತೆರಿಗೆ ಕಳ್ಳುತನವನ್ನು ತಪಿಸಲು ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಚೇತರಿಕೆ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಅಬಕಾರಿಯಿಂದ ರಾಜಸ್ವಗಳು ಸಾಪೇಕ್ಷವಾಗಿ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕವಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದು, ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗಳಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಒಂದು ನಿರಂತರ ಏರಿಕೆ ತೋರಿದೆ. 2008-09 ವರ್ಷವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆಗಳು ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಪೇಕ್ಷವಾಗಿ ಸ್ಥಿರ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು ಸಾಪೇಕ್ಷವಾಗಿ ಅಬಕಾರಿ ಮತ್ತು ಮೋಟಾರುವಾಹನಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕವಾಗಿವೆ.

ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿ.ಎ.ಜಿ. ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ವರದಿಯು 2007-10 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಶೇಕಡ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಹೆಚ್ಚಿಪ್ಪು ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಮನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಿಗಾವಣೆಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಕೆ ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಲು ಉತ್ತಮ ಜಾರಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರವು ನಿರ್ವಿರ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿನಿಮಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅಧಿವಾ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರವನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು

43. ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ರಾಜಸ್ವಗಳ ಸುಮಾರು ಶೇ. 60 ನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. 2009-10ರ ಮೊದಲ 6 ತಿಂಗಳಗಳಲ್ಲಿ 2008-09ರ ಸಂವಾದಿ ಅವಧಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ, ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ ಕಂಡುಬಂತು. ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ 2009-10ರ 2ನೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ಇಳಿಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ವಿಮುಖ ಹಾದಿ ಹಿಡಿಯಿತು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೇ. 8 ಬೆಳವಣಿಗೆಯೋಳಗೆ ವರ್ಷ ಅಂತ್ಯಗೊಂಡಿತು.
44. 2010-11 ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೋಂಡಿತು. ಈ ಮೂಲಕ ಮೌಲ್ಯವರ್ಥಿತ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ದಿನಾಂಕ 1-4-2010 ರಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಎರಡು ಸ್ಲಾಬ್‌ಗಳಿಗೆ ಶೇ. 1 ರಂತೆ ಶೇ. 4 ರಿಂದ ಶೇ. 5 ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಶೇ. 12.5 ರಿಂದ ಶೇ. 13.5 ಕ್ಕೆ ಪರಿಷ್ರಿತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಚಲಿತ ವರ್ಷದ ಮೊದಲ 3 ಶ್ರೇಮಾಸಿಕಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. 30 ಹೊತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಏರಿಕೆಗೆ ವ್ಯಾಟ್ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ರೇಕಣೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮರುಚೇತನ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ತೆರಿಗೆ ನಿಗಾವಣೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೋಂಡ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಚಲಿತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಡಿಮೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ನಂತರ

ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣಲ್ಪಡೆ. 2010–11 (ಪಾಳಿ) ಮಾರ್ಚ್ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಳಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಜೀವಸೌಡಿಪಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆ ಮೂಲಕ 1 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ಥಾಪಕತ್ವ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಚಲಿತ ವರ್ಷದ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜಸ್ವಗಳು ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜಿಗಂತ 400 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ.

45. ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಚರ್ಚೆಯು ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕರಡು ಸಂವಿಧಾನ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪರಿಗಣನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳದ ಹಣಕಾಸು ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಕುರಿತಂತೆ ಕೆಲವು ಆಖ್ಯಾಪಣೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಏಕರೂಪ ರಾಜ್ಯ ಜೀವಸೌಟಿಯನ್ನು ದೇಶದ್ವಾರಂತ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿವಿಧ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ಏಕರೂಪದ ರಾಜಸ್ವ ತಟಸ್ಥ ದರವಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕನಾರ್ಚಿಕದ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನವು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ರಾಜಸ್ವ ತಟಸ್ಥ ದರವು ತತ್ತಾಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ತಟಸ್ಥ ದರಗಳಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ, ಹೊಸ ಜೀವಸೌಟಿ ದರಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ರಾಜಸ್ವ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿರುವುದು ವಿಧಿ ರೂಪಕವಾಗಿದೆ.
46. ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವಂಧನ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಅವಳಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವಿಕೆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜೀವಸೌಟಿಯು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ತೆರಿಗೆಗಳ ವಿಲೀನದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಪಾಲನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವೆಚ್ಚ ಸಹಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜೀವಸೌಟಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಜಾರಿ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯವು ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಸಧ್ಯಧ ಐ.ಟಿ.ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಜೀವಸೌಟಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಸುಸೂತ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಅಬಕಾರಿ

47. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಅಬಕಾರಿ ಆದಾಯವು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಅಬಕಾರಿ ರಾಜಸ್ವವು ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜಿಗಂತ 600 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಸಾರಾಯಿ(ದೇಶಿ ಮದ್ದ) ನಿಷೇಧದಿಂದಾಗಿ, ಐ.ಎಂ.ಎಫ್.ಎಲ್ ಬಳಕೆಗೆ ವಾಲಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು ಗ್ರಾಹಕರ ಹೆಚ್ಚಿದ ವೆಚ್ಚದ ಘಲಿತಾಂಶವು ಸರ್ಕಾರದ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜಸ್ವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

48. ಜಾರಿ ಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಅಕ್ರಮ ಮದ್ಯ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನೇರವಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದವರೆಗಿನ ಗಣಕೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ವೇಳೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳಲಿದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧ ಅಂಂಚೆ ಅಂಶಗಳ ಸಂಕಲನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಗುರಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಣ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕೆಗೆ ನೇರವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾರಿ ಕಾರ್ಯ ಸುಧಾರಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಕ್ರಮ ಮದ್ಯ ತಯಾರಿಕೆ ತಡೆಯಲು ನೌಕರರಿಗೆ ವ್ಯೋಮ್‌ಸ್ಟೋನ್, ಜಿಪಿಎಸ್, ಅಗ್ನಿ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತಗಳು ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುದ್ರಾಂಕ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ:

49. ರಿಯಲ್ ಎಸ್‌ಟೋ ವಲಯವು ಕಳೆದ ೧೦ ದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದ್ದ ಬೊಬ್ಬೆಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೂರ್ಕೆಕೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಡೆದು ೨೦೦೮-೦೯ ಮತ್ತು ೨೦೦೯-೧೦ರಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಖರೀದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಕುಸಿತವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿತ್ತು. ಇದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗಿರಾಕಳಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಸ್ವಾಂಪ್ಯ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿಯಿಂದ ರಾಜಸ್ವಗಳು ೨೦೦೭-೦೮ರಲ್ಲಿ ೩೪೦೯ ಕೋಟಿ ಇದ್ದರ್ದೂ ೨೦೦೯-೧೦ರಲ್ಲಿ ೨೬೨೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಯುವ ಮೂಲಕ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.೨೩ರಷ್ಟು ಇಳಿಕೆಯಾಯಿತು. ೨೦೦೮-೦೯ ಮತ್ತು ೨೦೦೯-೧೦ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ಇಳಿಕೆಗೆ ರಿಯಲ್ ಎಸ್‌ಟೋ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಒದಗಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಆರ್ಥಿಕ ಚೇತರಿಕೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸ್ವಾಂಪ್ಯ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಶೇ.೭.೫ರಿಂದ ಶೇ.೬ಕ್ಕೆ, ಶೇ.೨೦ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದುದೇ ಕಾರಣ.
50. ೨೦೧೦-೧೧ರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ರಿಯಲ್ ಎಸ್‌ಟೋ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ನೇವಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ೨೦೧೦-೧೧ಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾದ ರೂ.೩೭೦೦ ಕೋಟಿ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ೨೦೦೯-೧೦ರಲ್ಲಿನ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಂಗ್ರಹಾಂಶಗಳು (ಆರ್ಓಜಿ) ಸರ್ಕಾರವು ೨೦೦೭-೦೮ರಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ವರಮಾನಗಳಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆರುವುದಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಮಯ, ಹಣದ ಮುಖ್ಯ ಪರಿಗಣಿಸಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ೨೦೦೭-೦೮ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಆದರೂ, ವಲಯದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿ ನೋಂದಣಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಹೆಚ್ಚಳ ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಂದಾಜು ೧೫ರಿಂದ ೨೦% ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ನಾಮನಿಮಿತ್ತ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಂದಿಗೆ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ನೋಟಾರುವಾಹನ ತೆಗೆಗಳು

51. ಸಾಲದ ಅಭಾವ, ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಬಳಗಳ ಏರಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ತಡೆ ಮತ್ತು ಅನಿಶ್ಚಿತ ಸಮಯಗಳಿಂದ ತೀವ್ರ ಸವಕಳಿಯ ಮೋಟಾರುವಾಹನಗಳ ಖರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ತೊಡಗಿಸಲು ಜನತೆಗೆ ಇರುವ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅನರೇಕ್ಸೆಂಟ್ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಸಹ ತೆರಿಗೆಗಳು ಕುಸಿದವು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಹೇರಳವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ, ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ವಾಹನಗಳು ಹೊಸ ದಾಖಲೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಆತ್ಮಧಿಕ ಮಾರಾಟ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿತರುವ ಮಾರಾಟಗಳೊಂದಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ವರಮಾನವು ಸಹ ಮಹತ್ವವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಮತ್ತು 2010-11ರಲ್ಲಿ (ಆರ್.ಇ) ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜಿಗಿಂತಲೂ ರೂ.200 ಹೊಟೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಆಟೋಮೋಬೈಲ್ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಭವಿಷ್ಯವು ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಮೃದ್ಯಮಾವ ಧಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ.15 ಆಜುಬಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ.
52. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಆಟೋಮೋಬೈಲ್ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಲಿತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳಲ್ಲಿನ ಏರಿಕೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದಾಗ್ಯೂ, ಕೇವಲ ಶೇ.15 ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಳು ಆಯವ್ಯಯಿತ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಮಿರಿದರೂ ಈ ವಲಯದ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ವಸೂಲಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸ್ಥಿರಗೊಂಡಿರುವುದು. ಕಳೆದ 4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ತೆರಿಗೆ ಪಾಲು 2006-07 ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಶೇ.56.5 ಇದ್ದರ್ದು 2009-10 ರಲ್ಲಿ ಶೇ.51 ಕ್ಕೆ ಇಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳ ಖರೀದಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯು ಸೂಚಿಸುವ ಪ್ರಕಾರ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕಳೆದ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇ.35 ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬಗಾರ ವಿಭಾಗವು ಶೇ.128 ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು, ಶೀವಮೋಗ್ ವಿಭಾಗವು ಶೇ.63 ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು, ಬೆಳಗಾವ ವಿಭಾಗವು ಶೇ.61 ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ವಿಭಾಗವು ಶೇ.53 ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.
53. ರಾಜ್ಯದ 55 ಆರ್.ಟಿ.ಎಂ.ಗಳಲ್ಲಿ ಗಣಕೀಕೃತ ಸೇವಾ ನೀಡಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಮೂರ್ಖಗೊಂಡಿದೆ. ತತ್ತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಹೊಸ ತ್ರೈವಿಂಗ್ ಪರವಾನಗಿ ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳ ನೊಂದಣಿ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಗೆ ಸ್ಕ್ಯಾಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಉತ್ತಮ ನಿಗಾವಣೆ ಮತ್ತು ನಕಲಿ ತ್ರೈವಿಂಗ್ ಪರವಾನಗಿಗಳನ್ನು, ನಕಲಿ ವಾಹನ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿದಂತಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ವಾಹನಗಳ ನೊಂದಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಚಾಲನಾ ಪರವಾನಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಮುಖ ವಿನಿಜಗಳ ಮೇಲಿನ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಶುಲ್ಕ (ರಾಯಲ್)

54. ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಕಬ್ಜಿಣ ರಘ್ತು ನಿರ್ವೇಧಿಸಿದೆ. ಇದರ ನಂತರ ವಿನಿಜ ಪರವಾನಗಿ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವ ಸ್ವಾವರವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ವೇಧ ಹೇರಲಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಅಕ್ರಮ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಈ ಕ್ರಮಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವಾದವು.
55. ಕಬ್ಜಿಣ ಅದಿರು ರಘ್ತು ನಿರ್ವೇಧದಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಅಕ್ರಮಗಣಿಗಾರಿಕೆಯು ನಿಶ್ಚಯಾಗಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅದರಿಂದ ರಾಜಸ್ವ ಕ್ಷೋಧಿಕರಣದ ಮೇಲೆಯೂ ಸಹ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನಿರ್ವೇಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಮಾಸಿಕವಾರು ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಳು 100 ಕೋಟಿ ರೂ ಇತ್ತು. ಅದು ನಿರ್ವೇಧ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಸುಮಾರು 75 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗೆ ಇಳಿಯಿತು. ಬಿಡಲಾದ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಶುಲ್ಕದ ಜೊತೆಗೆ ಕಬ್ಜಿಣದ ಅದಿರನ್ನು ಬಂದರುಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸಲು ಲಾರಿಗಳು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ದೀಸೆಲ್ ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣವು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ದೀಸೆಲ್ ಬಳಕೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಬಿಡಲಾದ ರಾಜಸ್ವವು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ 25 ಕೋಟಿ ರೂ. ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 50 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಆಗಿರುತ್ತದೆ.
56. ಅಕ್ರಮ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ನಿಬಂಧಿಸಲು ಜಾರಿ ಕ್ರಮಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ವಿನಿಜ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಗಣಕೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗಣಕೀಕರಣವು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಸಿಸ್ಟಮನಿಂದ ಪರಿಶುಲ್ಲಿಗಳ ಪ್ರಿಂಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರುಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಭೇರಿಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾದ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ವೇಳೆಗೆ ಇದನ್ನು ಕಬ್ಜಿಣ ಅದಿರಿನ ಎಲ್ಲಾ ಗುತ್ತಿಗೆ ಪಡೆದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಇತರೆ ವಿನಿಜಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು.
57. ಕಬ್ಜಿಣ ಅದಿರು ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ವಿನಿಜಗಳ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಶುಲ್ಕ ದರಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಬ್ಜಿಣ ಅದಿರಿನ ಮೇಲೆ ನಿರ್ವೇದ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಾಗ್ಯಾ ಸರ್ಕಾರವು 125 ಕೋಟಿ ರೂ.ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಆಯವ್ಯಯ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಮುಂದೆ ವಿನಿಜಗಳ ಮೇಲಿನ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಶುಲ್ಕವು ಜೀವಸೌಧಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಬೆಳವಣಿಗೆಂತ ಅರ್ಥಿಕ ರಾಜಸ್ವಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜಮೀನು ಮಾರಾಟದಿಂದ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು

58. 2010–11ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜಿನಂತೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನುಗಳ ಮಾರಾಟ ದಿಂದ 2800 ಕೋಟಿ ರೂ.ನಷ್ಟು ರಾಜಸ್ವಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ 2010–11 (ಆರ್.ಇ) ನೇ ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ 100 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮಾತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆಯೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ವಲಯವು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಗೊಂಡಿದ್ದು, ತತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಆಸ್ತಿ ಬೆಲೆಗಳು ಸ್ಪಳ್ಳ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಕಂಡಿವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ಆಶಾದಾಯಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು I ಮತ್ತು II ದಜ್ರೆ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ ಬಳಿ ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಪಾರ್ಕ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಯೋಜನೆಯಿದೆ. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮುಂದಿನ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗಮನಾರ್ಹ ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಆಶಯವಿರುತ್ತದೆ.
59. ಅಲ್ಲದೆ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನುಗಳಿದ್ದು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ, ಈ ವಲಯವು ನಿರ್ಧಾನಗತಿಯಿಂದ ಈಗಷ್ಟೇ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಕಂಪನಿಗಳು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವರುಗಳು ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಸುಧಾರಣೆ ಸಂಭವವಿರುವುದರಿಂದ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏವಿಧ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನುಗಳ ಸಗಟು ಮಾರಾಟವು ಅನೇಕ ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ವಫ್ಱಯಿಂದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ, 2011–12ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನು ಮಾರಾಟದಿಂದ 2000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಯ ಗುರಿ ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ. ಆಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ 5

ವೆಚ್ಚ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಮನ್ಯಂದಾಜುಗಳು

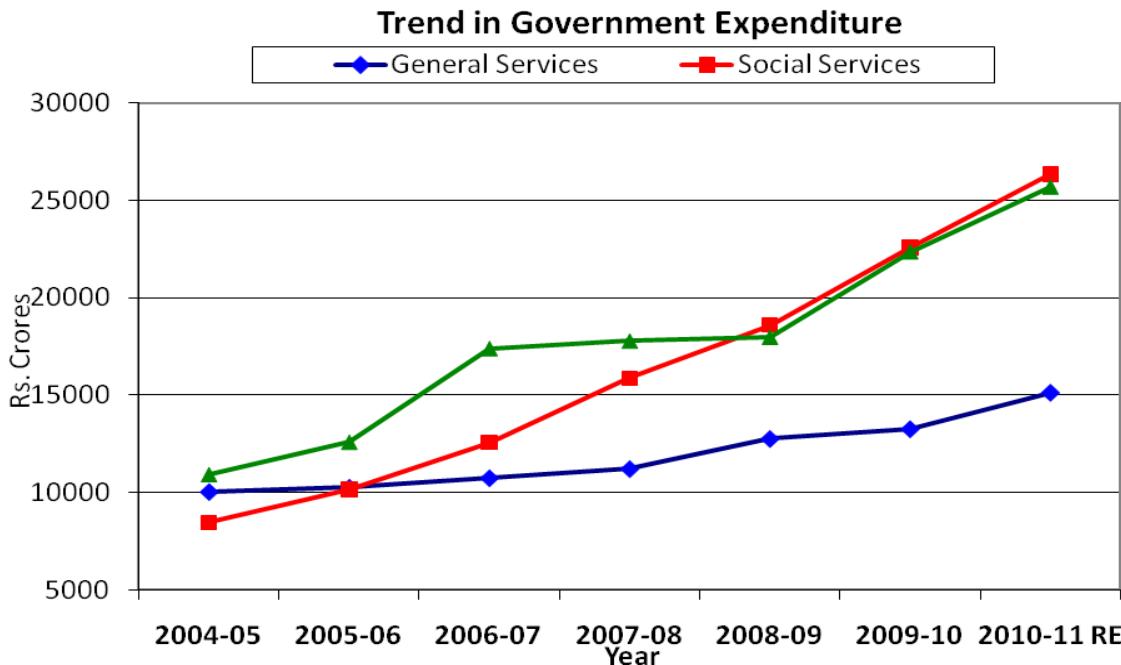
60. ಸರ್ಕಾರ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಹಲವಾರು ಮಾನದಂಡನೆಗಳಿವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವೇಕಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಖರಚನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಪಾಲು ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಳದ ಪ್ರಮೃತ್ಯೆಯನ್ನು ತೋರಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಮಾಣವು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಳದ ಪ್ರಮೃತ್ಯೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ, ವೆಚ್ಚದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ವೆಚ್ಚಗಳ ಫಲಶ್ರೀತಿಯು ಮುಖ್ಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.
61. ಸಾಮಾನ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-6 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ - 6

ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲಣ ವೆಚ್ಚ

ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ

		2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11 RE
ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	ರಾಜಸ್ವ	9039	9900	10036	10419	10872	12276	12762	14614
	ಬಂಡವಾಳ	128	136	218	321	339	475	490	503
	ಸಾಲ	0	0	0	0	0	0	0	0
	ಒಟ್ಟು	9168	10036	10254	10740	11211	12751	13252	15116
ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು	ರಾಜಸ್ವ	6965	7723	8899	10937	13124	15873	19119	23034
	ಬಂಡವಾಳ	427	486	1105	1293	2148	2555	2651	2261
	ಸಾಲ	256	239	143	326	595	173	805	1035
	ಒಟ್ಟು	7649	8448	10147	12555	15866	18601	22575	26330
ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು	ರಾಜಸ್ವ	4652	6511	7947	10440	11453	11137	13182	15856
	ಬಂಡವಾಳ	2474	4051	4499	6929	6162	6840	8996	9224
	ಸಾಲ	755	373	157	31	160	0	176	602
	ಒಟ್ಟು	7880	10935	12603	17401	17776	17976	22354	25683

62. ಕಳೆದ 7 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚವು ಪ್ರಮುಖ ರಚನಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. 2003-04ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೇ, ಕಳೆದ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಪಾಲು ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ ಶೇಕಡವಾರು ಆಗಿ ಇಳಿಮುಖಿವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿನ ವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಮಾಣವು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು ಬೃಹತ್ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.
63. 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೊರೋಲಿಸಿದರೆ ಶೇ. 16.6 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ಪರಿಶೀಲನೆ/ಪರಿಶೀಲನೆ ಪಂಗಡ/ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಹಾಗೂ ನಗರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮೇಲೆ ಗಣನೀಯವಾದ ವೆಚ್ಚ ಉಂಟಾಗಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ 2010-11ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚಿತವಾಗಿ 5600 ಹೊಂಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಲಾಗುವುದು.
64. ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಪಾಲು ಕೊಡ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿರುವ ಪ್ರಪೃತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ. 2003-04 ರಲ್ಲಿನ ಶೇ.29 ರಿಂದ ಅದನ್ನು 2009-10 ರಲ್ಲಿ ಶೇ.40 ಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ ಪಾಲು ಅದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.16 ರಿಂದ ಶೇ.22 ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಸ್ಥಾಲ ಮಾನದಂಡಗಳು ವೆಚ್ಚಗಾತ್ರದ ಗುಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೇ ಈ ವೆಚ್ಚದ ಫಲಶೀತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ ಸಾಂಪರ್ಕಿಕ ಕಾರಣ.

65. 2010-11 ತ್ರಿಂತ 2011-12 ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.23 ಹೆಚ್ಚಳದೊಂದಿಗೆ, ಎಲ್ಲಾ ವಲಯಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚೆವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಇದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಲಯಗಳ ವೆಚ್ಚೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 7 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ - 7 ಪ್ರಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮೇಲೂ ಹಂಚಿಕೆ

ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ

ವರ್ಷ	ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ	ಬೆಳವಣಿಗೆ	ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	ಬೆಳವಣಿಗೆ	ಅರೋಗ್ಯ	ಬೆಳವಣಿಗೆ	ಶಿಕ್ಷಣ	ಬೆಳವಣಿಗೆ
2005-06	874	-14.36%	2016	23.60%	1353	9.81%	5631	11.83%
2006-07	1264	29.74%	2549	23.00%	1769	18.02%	6859	17.50%
2007-08	1323	44.62%	3104	26.44%	1995	30.75%	8600	21.81%
2008-09	1458	10.15%	3542	14.10%	2183	9.42%	8732	1.54%
2009-10	1348	-7.51%	3362	-5.08%	1547	-29.15%	8576	-1.79%
2010-11 (RE)	1694	25.65%	3526	4.87%	1945	25.73%	11100	29.44%
2011-12 (BE)	3179	87.66%	4385	24.39%	2428	24.85%	12284	10.66%

ಎ) ಕೃಷಿ

66. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ವಲಯಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೆ ಎರಡರಪ್ಪು ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ. ಗೆ ಈ ವಲಯಗಳ ಕೊಡುಗೆಯು ಸುಮಾರು ಶೇ.17ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಮುಂಗಾರಿನ ಅಧಿಕ ಅವಲಂಬನೆ, ನೀರಾವರಿ ಅಡಿ ಶೇ.25 ರಪ್ಪು ಮಾತ್ರ ಇತ್ತನೆ ಪ್ರದೇಶ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಶೇ.75 ರಪ್ಪು ಹಿಡುವಳಿಗಳಂತಹ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಈ ವಲಯವನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಕನಾಂಟಕವು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ರಾಜಸ್ಥಾನದ ನಂತರ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

67. ನವೀನ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನಹರಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಕೃಷಿಗೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಡದೆಯೇ ನ್ಯಾಯಸಮೂತ್ತ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೃಷಿ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡಂಕೆ ವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಈ ವಲಯವನ್ನು ಕಡೆಗಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಲಯವನ್ನು ಮನಶ್ಯೇತನಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದು ಸುಗಿಗೆ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ಸುಗಿಯ ನಂತರ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿರಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು, ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ಒಂದುವಾಳವನ್ನು ತರುವುದು, ಅಪವ್ಯಯವನ್ನು

ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷೆ ಜಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

68. ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಪುಧಮವಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರವು ಬಡ್ಡಿ ಸಬ್ಜಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು, ಅದರಿಂದ ಕೃಷಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಲಗಳು ರೈತರಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ.16 ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಯಾವುದೇ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ರಸಗೊಬ್ಬರ ದಾಸ್ತಾನಿನ ಆವರ್ತನೆ ನಿರ್ಧಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಇದು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ‘ಸಾವಯವ ಮಿಷನ್’ ಮೂಲಕ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ತಲುಪುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಗ್ರಿಯ ನಂತರದ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನದ ರಷ್ಟನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಉಗ್ರಾಣಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಶೈತ್ಯಾಗಾರ ನಿರ್ಮಾಣ, ರೆಪ್ರಿಜಿರೇಟರ್ ಹೊಂದಿದ ಸಾರಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಖಾಸಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
69. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮೂರ್ಕೆಸಲು ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಹೊಸ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸಾಫಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ. ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಮತ್ತು ಘಾರ್ಮಾಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮುಂಚೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬೆಳೆ ವಿಫಲತೆ ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಹಜ ಇಳಿಕೆಯಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ” ಮತ್ತು “ಹವಾಮಾನ ಆಧಾರಿತ ಬೆಳೆ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ” ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಯು ಇಳಿಕೆಯಾಗುವ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರಮೇಶ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಹ ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರವು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಲು ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ, ಕೊಬ್ಬರಿ ಮತ್ತು ತೋಗರಿಬೇಳೆಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ.
70. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾದ ಜಮೀನನ್ನು ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಲು ಸಹ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 2011–12ರಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ರೂ.7800 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, 10 ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಯ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಸುವಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಳಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಪ್ರಮಾಣವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಸುಮಾರು ಶೇ.35ರಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಉಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್‌ಗಾಗಿ ಸಹಾಯಧನ ಹಂಚಿಕೆಯು 2008–09 ರಲ್ಲಿದ್ದ ರೂ. 1943 ಕೋಟಿಗಳಿಂದ 2011–12ರಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಸರಿಸುಮಾರು ರೂ.3900 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

71. ಕೃಷ್ಣ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಖಾಸಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಆರ್ಕಫಿಕ್ಸ್‌ಮುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು “ಕೃಷ್ಣ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿಕೆ ನೀತಿ”ಯನ್ನು ಸಹ ರೂಪಿಸಿದೆ. ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಂಥ ಜಾಗತಿಕ ಹೊಡಿಕೆದಾರರ ಸಮಾವೇಶದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯೇ 2011-12ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿಕೆದಾರರ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂಚಿತವಾಗಿ 2011-12ನೇ ಸಾಲಿಗಾಗಿ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ವಲಯಗಳಾಗಿ ಸಂಚಿತವಾಗಿ ರೂ.17800 ಕೋಟಿಗಳ ಒಟ್ಟು ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಏಕರೀತಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೆ ಕೃಷ್ಣಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಜನರ ವರಮಾನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಬಿ) ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ

72. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ. ಕನಾರಬಿಕವು ಅತ್ಯಂತ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮತ್ತು ಸ್ವಂದನಶೀಲ ಪಂಚಾಯತ್ರೆ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚರ್ಚಾವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲೇತರ ಒಟ್ಟು ಸ್ವಂತ ರಾಜಸ್ವ ಜಮೆ (ಎನ್‌ಎಲ್‌ಎನ್‌ಒಬ್‌ಆರ್‌ಆರ್)ಗಳ ಶೇ.40ರಷ್ಟನ್ನು ವಿವಿಧ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಪಂಚಾಯತ್ರೆರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಫೋರ್ಯು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

73. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ 3ನೇ ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ಪಂಚಾಯತ್ರೆ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ನಗರ ಸ್ಫೋರ್ಯು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವೇತನಗಳು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಾಲೇತರ ಒಟ್ಟು ಸ್ವಂತ ರಾಜಸ್ವ ಜಮೆ (ಎನ್‌ಎಲ್‌ಎನ್‌ಒಬ್‌ಆರ್‌ಆರ್)ಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಶೇ.40 ರಿಂದ ಶೇ.42ಕ್ಕೆ ಸ್ಫೋರ್ಯು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಒಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

74. ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನಾಲ್ಕು ಬೃಹತ್ತೀ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು, ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹವಾಮಾನ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ, ಸಂಪೂರ್ಣ ನೈಮ್ಯಲ್ಯಾ ಅಂದೋಲನ ಹಾಗೂ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತೆಯೋಜನೆಗಳ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. 2015 ಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಸುಸ್ಥಿರ ಪರಿಹಾರಮಾರ್ಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೇಲ್ಮೈ ಜಲ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ರಜಲ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯಾಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ-ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವ ಸಮುದ್ರಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರ ಶುಲ್ಕ ವಸೂಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಕಾರ್ಯಾಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದೆ.

75. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಜನರ ಬಡತನವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕವು ಒಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಉಪಕರಣವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಹವಾಮಾನ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದಾಗಿ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಂಡು ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಬಜೆಟ್‌ನಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಹಾಗೂ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ನಿರ್ಧಿಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
76. 2015 ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನೈಮ್ಯಲ್ಯಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ನೈಮ್ಯಲ್ಯಾ ಆಂದೋಲನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಶೇ.54ರಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿರುವಂಥ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇನ್ನೂ ಸರಿಸುಮಾರು 25 ಲಕ್ಷದಷ್ಟಿಗೆ ರಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶೇ.97.25 ರಷ್ಟು ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೈಮ್ಯಲ್ಯಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ.
77. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತುಂಬಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ್ದು, ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರದ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದೆ. 2009–10ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 2263 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖಚು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, 35.35 ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ 1616.21 ಲಕ್ಷ ಮಾನವದಿನಗಳ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸೃಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಈ ಯೋಜನೆಯಿಡಿಯಲ್ಲಿ 2500 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖಚು ಮಾಡುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಪರ್ಕ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಸೇವೆಗಳು, ಮಳ್ಳಿನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜಲ ಮೂಲಗಳ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಂತಾದಂಥ ದೊಡ್ಡಪ್ರಮಾಣದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಗರಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುವುದು. ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟೆ, ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ನಕಲಿ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧವಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಲು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಓಂಬಡ್‌ ಮನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆ.
78. ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತೀವ್ರ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರವಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಸ್ವಂದನಶೀಲ ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಸುವಣ್ಣ ಗ್ರಾಮೋದಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ. ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಆಯ್ದು ಗ್ರಾಮಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಈ ಸುವಣ್ಣ ಗ್ರಾಮೋದಯ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು, ಚರಂಡಿಗಳಂಥ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃ

ಸ) ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ

79. 2011-12 ರ ಸಾಲಿನ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶೇ.25 ರಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದು, ಇದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕಿಂತ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚದ ಪಾಲು ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಇಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಕಡಿಮೆ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಪ್ರಾಧಿಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ವಲಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಸುವಾರು 2310 ಪ್ರಾಧಿಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿದ್ದು, ಆ ಪ್ರೈಸ್ 988 ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು 24 ಥ 7 ನಿರಂತರ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮೇಲ್ಮೈಜೆಗೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಸಮಗ್ರ ಹೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು 150 ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಆಸ್ವತ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ರಥರಲ್ ಘಟಕಗಳಾನ್ನಾಗಿ ಮೇಲ್ಮೈಜೆಗೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ.
80. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ನಡೆಸಿದ ಮಾದರಿ ನೋಂದಣಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಶು ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ (ಬಿ.ಎಂ.ಆರ್) ಇಂತಹ ಪ್ರಮೃತೀಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದು, 2008ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 1000 ಜೀವಂತ ಜನನಗಳಿಗೆ 45 ರಷ್ಟುದ್ದದ್ದು 2009ರಲ್ಲಿ 41ಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣವು 1 ಲಕ್ಷ್ ಜೀವಂತ ಜನನಗಳಿಗೆ 228ರಿಂದ 213ಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸೂತಿ ಆರ್ಯಕೆ(ಗಭೀರಣೆ ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಜನನಾನಂತರದ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಕಾಂಶ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಗದು ಪರಿಹಾರ) ಮತ್ತು ತಾಯಿಭಾಗ್ಯ (ನೋಂದಾಯಿತ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ವತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆರಿಗೆ ನಗದು ನೀಡುವುದು)ದಂತಹ ನವೀನ ಯೋಜನೆಗಳು 2007-08 ರಲ್ಲಿದ್ದ ಶೇಕಡಾ 73ರಿಂದ 2010-11ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 93.3 ಕ್ಕೆ ಸಾಂಸ್ಕಿಕ ಹೆರಿಗೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಿವೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನನವು ಸಾಂಸ್ಕಿಕ ಹೆರಿಗೆಯಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಇತರೆ ಕೆಲವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ ಆರೋಗ್ಯ ಕವಚ (108 ಅಂಬ್ಯಲೆನ್ಸ್), ಉಚಿತ ಮಡಿಲು ಕಿಟ್ಟುಗಳು (ಬಿಪಿಎಲ್ ಕುಟುಂಬಗಳ ಗಭೀರಣೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ 2 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಾಗಿದೆ), ವಾಜಪೇಯಿ ಆರೋಗ್ಯಶ್ರೀ (ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ) ಹಾಗೂ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ.

ಡಿ) ಶಿಕ್ಷಣ

81. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನುಸಾರ ಪ್ರಾಧಿಮಿಕ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಧಿಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಸೃಜಿಸಿದೆ. 1ನೇ ಶರೀತಿಯಿಂದ 10ನೇ ಶರೀತಿವರೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದಾಖಿಲಾತಿ

ಬಾಲಕೆಯರ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ / ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ / ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದಾಖಿಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣವು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಉಚಿತ ಸಮವಸ್ತುಗಳು, ಉಚಿತ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕಗಳು, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿಯೂಟ ಹಾಗೂ 8ನೇ ತರಗತಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೈಸಿಕಲ್ ನೀಡುವಂತಹ ಅನೇಕ ಮೋತ್ತಾಹಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಶಾಲೆ ಬಿಡುವವರ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

82. ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಮರುಪಿನಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಇದ ಬಳಾಕುಗಳಲ್ಲಿ 74 ಆದರ್ಥ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. 100 ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದಾಖಿಲಾತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪೌರ್ಣಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಕಾಲೇಜಿನವರೆಗೆ ಶಾಲೆ ಬಿಡುವವರ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಂಘರ್ಷ ವಾಳಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದಾಖಿಲಾತಿಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹಾಲೀ ಇರುವ ಶೇಕಡಾ 12ರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 20ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

(ಇ) ಇಂಥನ

83. ಕನಾರಿಕವು ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರತೆ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ. ರಾಜ್ಯವು ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಶಾಶ್ವತೋತ್ಪನ್ನ ಮೂಲಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಂದಿನ ಏಕೆಕ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯವು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಥನ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಹ ವಿದ್ಯುತ್ನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಒತ್ತು ನೀಡಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವ ಬೇಸಿಗೆ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಸುಮಾರು 1000 ಮೆ.ವಾಟ್ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿನ ಬೇಡಿಕೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರಿಸುಮಾರು 9000 ಮೆ.ವಾಟ್ ಗಳ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಮಾರ್ಗಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.
84. ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ತೀವ್ರ ಬಂಡವಾಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಗಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸು ಮೂಲಗಳು ಮಾತ್ರ ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

85. ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಹೆಚ್ಚಿಂದಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಕಳವಳಕಾರಿ ವಿಷಯವಾಗಿಯೇ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ. 10 ಅಶ್ವಶಕ್ತಿವರೆಗಿನ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳು ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಸರಿ ಸುಮಾರು ಶೇ.35 ರಷ್ಟನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಶೇ. 90ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಪಂಪಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ನಿರ್ವಿರವಾದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವು 2007-08, 2008-09 ಹಾಗೂ 2009-10 ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಸಹಾಯಧನಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 2297 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು, 1943 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಹಾಗೂ 2341 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚಿ ಮಾಡಿದೆ. ಕನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ನಿಯಂತ್ರಣೆ ಆಯೋಗವು ಮೇಲಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೀಡಿದೆ ಇರುವ ಮೊತ್ತವು ಹಣವು 3467 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳೆಂದು ಲೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದೆ. ಈ ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಅಂತಹ ವರ್ಷಗಳ ಸಹಾಯಧನ ಕ್ಷೇತ್ರಮುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮುಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
86. ಅಲ್ಲದೆ ಒರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣದ ಕಾರಣದಿಂದ ನೀಡಬೇಕಾದ ಹಣದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 3500 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಮತ್ತು 4500 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಆಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಎಸ್‌ಎಂ‌ಎಂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಿವೆ. ಖರೀದಿಸಿದ ವಿದ್ಯುತ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹ ಶೇ.35 ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಪಂಪಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಮೂರ್ಕೆಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಫಲಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಈಗಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ವೆಚ್ಚಿನ ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಖರೀದಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಈ ದುಬಾರಿ ವೆಚ್ಚಿದ ವಿದ್ಯುತ್‌ಗೆ ದರಪಾವತಿದಾರರ ದರಪಟ್ಟಿಯು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚೇನಲ್ಲ. ಇದು, ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಹಾಯಧನ ತಾಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಲುಪುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಕೆಲವು ತಕ್ಷಣದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂತಹ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ.
87. ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರ ನಿರಂತರ ಜ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದ್ದು, ಇದರಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ವಿದ್ಯುತ್ತಿ ಸರಬರಾಜು ಕಂಪನಿಗಳು (ಎಸ್‌ಎಂ‌ಎಂ) ಗ್ರಾಮೀಣ ಫೀಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಂದಾಜು 2123 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರವು ಇದರ ಶೇ.40 ರಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ವಿವಿಧ ಎಸ್‌ಎಂ ಗಳಿಗೆ ಈಕ್ಕಿಟಿಯಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲಿದೆ. ನಿರಂತರ ಜ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆಯು ಇಂಥನದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಎಸ್‌ಎಂ‌ಎಂ ನೇರ ಹಣಕಾಸು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ದೊರೆಯದಿದ್ದರೂ ಹೂಡ ಇಂಥನದ ಲೆಕ್ಕ

ಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆಯ ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಧರಣೆಯು ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಫ್) ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ

88. ಕನಾರಟಕ್ಕ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ನಗರೀಕರಣಗೊಂಡ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 4ನೇ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. 2001ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕನಾರಟಕ ನಗರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು 1.76 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟಿದ್ದು, ಇದು 2011ರ ಜನಗಣತಿ ಮೊಳ್ಳಗೊಂಡಾಗ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ನಿಧಿಯು ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನುಸಾರ 2005-06 ರಲ್ಲಿದ್ದ 1159 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಂದ 2010-11 ಪರಿಷ್ಕಾರ 4 ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ 2685 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಪರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. 4 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಎನ್‌ಎಲ್‌ಎನ್‌ಒಆರ್‌ಆರ್‌ನ ಶೇ.8ರಿಂದ ಶೇ.10ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು.
89. 2009-10ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ಪಟ್ಟಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದ 211 ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನಗರ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ 1410 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅಂದಾಜು ಹೆಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ನಗರುತ್ತಾನ ಯೋಜನೆಯಡಿ ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ 200 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು. ಈ ಕಾಮಗಾರಿ ಮುಂದಿನ 2 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಳ್ಳಗೊಳ್ಳಲು ದಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಮಳೆನೀರು ಚರಂಡಿ, ರಸ್ತೆ, ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೌಕರ್ಯ, ಕಸದ ರಾಶಿ ಹಾಕುವ ನಿರ್ವಹಣೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವೃಜಳಾನಿಕ ವಿಲೇ ಮುಂತಾದ ನಗರ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ರಾಜ್ಯವು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯ ಕೊಳಚೆಪ್ರದೇಶಗಳ ಕುಟುಂಬಗಳು ಹಾಗೂ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮೊಳ್ಳಗೊಳಿಸಿದೆ. ಜಿ.ಎ.ಎಸ್. ಮಾರ್ಪಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಮುಗಿಯುವುದಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಗುರಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
90. ಜೆ-ನರ್ಮಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ 4220 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಹೂಡಿಕೆಯ 66 ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳಡಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ 1,40,000 ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂತೆ 152 ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 28,000ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ವಾಸದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಘಟಕದಡಿ

1150 ಬಸ್ ಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಜೆ-ನರ್ಮಾರ್ ವಿವಿಧ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಶಿಥಾರಸ್ ಮಾಡಲಾದ 23 ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ 14 ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಂಡಿದ್ದು, 9 ಸಮಾಲೋಚನೆ ಹಾಗೂ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಬಹುಮುಖ ಕಾರ್ಯದ ಏಜನಿಗಳ ನೆರವು ಪಡೆದಿರುವ 7500 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಮೌಲ್ಯದ ಯೋಜನೆಗಳು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 4500 ಕೋಟಿ ರೂ. ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಕನಾರ್ಕಕದ ವಿವಿಧ ನಗರಗಳು ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ 2000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

91. ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋದ ಮೊದಲ ಹಂತದ ಮೊದಲ ಲೈನ್ 2011ರ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡುವುದೆಂದು ಹಾಗೂ ಇಡೀ ಮೊದಲನೆ ಹಂತವು 2013ರ ಜೂನ್ ನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್‌ಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಎರಡನೇ ಹಂತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆ ದೊರಕಿತು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋ ಸೇವೆ ಪಡೆಯಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋ ಸೇವೆಗೆ ಮೂರಕವಾಗಿ ಫೀಡರ್ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಲು ಮೊನೋ ರೈಲು ಅಥವಾ ಲಫು ರೈಲು ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಜೆ.ಬಿ.ಎ.ಸಿ ನೆರವಿನ 4ನೇ ಸ್ವೇಜ್‌ 2ನೇ ಹಂತದ ಕಾರ್ಯ ನೀರು ಮೂರ್ಕೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಮೂರ್ಕೆಯಾಗುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ 500 ಎಂಎಲ್‌ಡಿಯಷ್ಟ್ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು, ಇದು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಮಾರ್ಚ್‌ಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

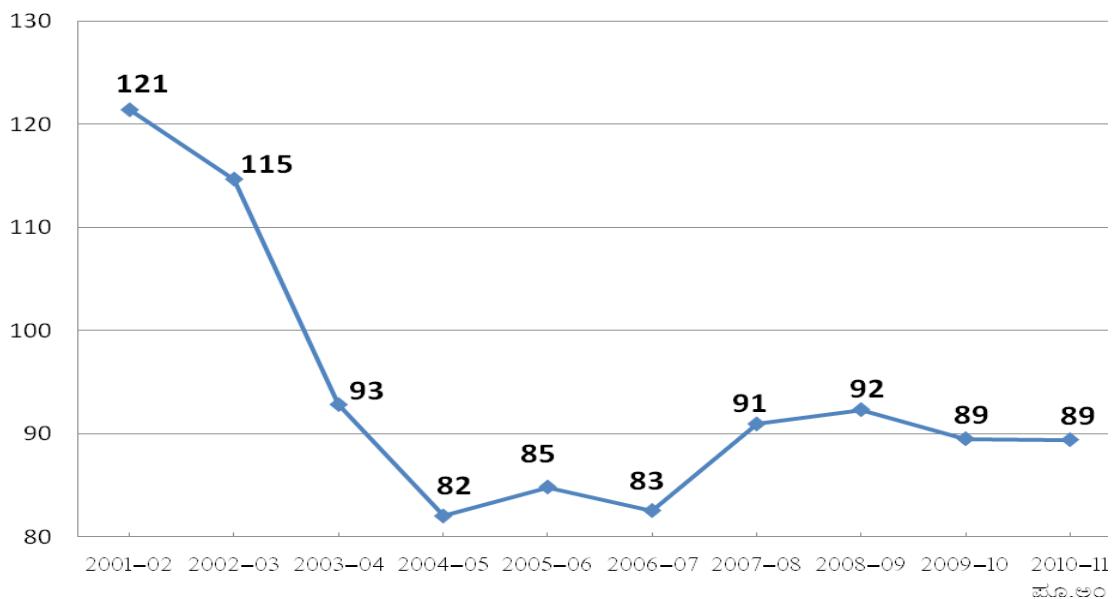
ಜಿ) ರಾಜ್ಯ ಸ್ವೇಕೃತಿಗಳ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬದ್ದ ವೆಚ್ಚ:

92. ಸರ್ಕಾರವು ಬದ್ದತೆ ಹೊಂದಿರುವ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ವೇತನಗಳು, ಬಡ್ಡಿ, ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನಗಳು, ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳು, ಸಹಾಯಾನುದಾನ, ಸ್ವತ್ವಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲಣ ವೆಚ್ಚ, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚ, ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಯೋಜಿತ ಸ್ವೀಂಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು - ಇವು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಮುಂಚಿನ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿಶ್ರೇಯ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದ್ದತೆ ಹೊಂದಿದ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವಾಗ ಕೆಲವು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿರಲಿಲ್ಲ:
93. ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಬದ್ದತೆ ಹೊಂದಿರುವ ವೆಚ್ಚದ ವಾಸ್ತವ ಜಿತ್ರಣ ನೀಡಲು ವಿವೇಚನಾ ರಹಿತ ಮಾರ್ಚ್ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವರ್ಷಾವಧಿಗೆ ಬದ್ದತೆಯ ವೆಚ್ಚವೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಅಗತ್ಯ ಬದ್ದತೆಯಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು

ಸೇರಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಹಣಕಾಸು ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಸೂತ್ರಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಕೇಂದ್ರ ನಿಧಿಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಯೋಜಿತ ಸ್ವೀಂಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲಿನ ವೆಚ್ಚವು ಬದ್ಧತೆಯ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಈಗಿರುವ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸದಿರಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿವೇಚನಾರ್ಥಿಕಾರ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬದ್ಧತೆಯ ವೆಚ್ಚವೆಂದು ವಿರೋಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

94. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಕೇಂದ್ರದ ನಿರ್ಬಂಧಿತ ಅನುದಾನಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿವೇಚನಾ ಧಿಕಾರಿವಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣ ರಾಜಸ್ವ ಜಮೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷಣೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಸ್ವ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅನಿರ್ಬಂಧಿತ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು, ಅವು ಬದ್ಧವಲ್ಲ ದಿರುವುದರಿಂದ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಗಳು ಸೇರ್ವಡೆಗೊಂಡ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಮುಂದಿನ ನ್ನಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾದಂತೆ ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚವು ಬದ್ಧತೆ ರಹಿತ ರಾಜಸ್ವ ಸ್ವೀಕೃತಿಯ ಬಹುಪಾಲು ಶೇಕಡವಾರು ಭಾಗವನ್ನು ಕೆಬುಳಿಸಿದೆ.

ರಾಜಸ್ವ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚ.

95. ನ್ನಕ್ಕೆಯಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ, 2010-11 (ಪ.ಅ೦)ರ ಬದ್ಧತಾ ರಹಿತ ರಾಜಸ್ವ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಶೇ.88ರಷ್ಟು ಬದ್ಧತಾರಹಿತ ರಾಜಸ್ವ ಜಮೆಗಳು, ಬದ್ಧತೆಯ ರಾಜಸ್ವ ಜಮೆಗಳಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಈಗಿರುವ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ ಬದ್ಧತೆಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 12ರಷ್ಟು ಬದ್ಧತಾರಹಿತ ರಾಜಸ್ವ

ಸ್ವೀಕೃತಿ ಮಾತ್ರ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. 2010–11 (ಪ.ಅ.೦) ರಲ್ಲಿ ಬದ್ಧತಾರಹಿತ ವೆಚ್ಚದ ಗಾತ್ರ ಕೇವಲ 6047 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು 2001–02 ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 121 ರಷ್ಟಿಂದ ತನ್ನ ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು 2010–11 ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 88ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದರೂ, 2003–04 ರಿಂದ ಅದು ಶೇಕಡ 80 ರಿಂದ ಶೇಕಡ 90 ರ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಬದ್ಧತಾ ರಹಿತ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಮಾಣವು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳ ಶೇಕಡಾ 90 ರಷ್ಟಿಂತೆ ಅಧಿಕವಾಗಿಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.

96. ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚದ ವಿಶೇಷಕ್ಕೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುವುದೇನೆಂದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾತಾ ವೆಚ್ಚವು ಪ್ರಮಾಣಾನುಸಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆದಿರುವುದರಿಂದ 2004–07 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ಸಂಯೋಜನೆಯು ತಟಸ್ಥಗೊಂಡಿದೆ. ಆದಕಾರಣದಿಂದ ವೇತನ, ನಿವೃತ್ತಿಯವೇತನ, ಬಡ್ಡಿ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸರಣಗೊಳ್ಳಿದ್ದರೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಕರಣ ಸಹಾಯಧನ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಏರಿದೆ.
97. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊಸ ಫಲಾನುಭವಿಪರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಈಗಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ. ಪ್ರಮುಖ ಫಲಾನುಭವಿಪರ ಯೋಜನೆಗಳ ವೆಚ್ಚ 2010–11 (ಪ.ಅ.೦) ರಲ್ಲಿ 7449 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ದಾಖಲೆಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಇದರಿಂದ 1.84 ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ನೇರ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸುಮಾರು ಶೇ.30 ರಷ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಸ್ವರೂಪದಿಂದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಫಲಾನುಭವಿಯು ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಯೋಜನಾವಾರು ವಿವರಗಳು ಮುಂದಿನಂತಿವೆ:

	ಯೋಜನೆ	2010–11 (ಪ.ಅ.೦) (ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಸಂಖ್ಯೆ (ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)
01	ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ	558	2
02	ಆಹಾರ ಸಹಾಯಧನ	950	80
03	ಹಾಲು ಸಹಾಯಧನ	303	7
04	ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೆಸಿಕಲ್	165	6
05	ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಪಿಂಚನೆ	1,930	35
06	ಎ.ಪಿ. ಸೆಟ್‌ ಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್ತಣೆ	3,367	16
07	ಸಾರಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ	313	12
08	ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ಸಹಾಯಧನ	60	12
09	ಬೆಳೆ ಸಾಲ – ಶೇ.3 ರ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ	303	15
	ಒಟ್ಟು	7,449	184

98. ರಾಜಸ್ವದೆಡೆಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಮಹತ್ವದ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕವೇ ಅತ್ಯಧಿಕ ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವ ರಾಜ್ಯ ವಾಗಿದೆ. ತೆರಿಗೆ ರಹಿತ ಆದಾಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ತುಸು ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಬಧಿತಾ ವೆಚ್ಚದ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ತೆರಿಗೆ ರಹಿತ ಆದಾಯ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದರೂ, ಅನುಪಾತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಿಡಿಮೆ. ಈ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ವೆಚ್ಚದ ಬದಿಯಿಂದ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗುವುದೊಂದೆ ಮಾರ್ಗೋರ್ಥಾಯವಾಗಿದೆ ಅನಹರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವಾಸ್ತವಿಕ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಕಿರು ಹಾಕಲು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.
99. ಸಬ್ಲಿಡಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಸಹಾಯಾನುದಾನದ ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು. ಸಹಾಯಾನುದಾನದ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚ 2010-11 ರಲ್ಲಿ (ಪ.ಅ೦) 500 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಅಧಿಕವಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯು.ಜಿ.ಸಿ. ಹಾಗೂ ಎ.ಬಿ.ಸಿ.ಟಿ.ಇ. ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯಿಂದಾಗಿ 2011-12 ರಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವು ಮತ್ತೆ 800 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಅಧಿಕವಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಇಷ್ಟ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೊತ್ತ ಸರ್ಕಾರ ವಲಯದಾಚೆ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅನುದಾನಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಜಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾದುದು ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ-6

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಸುಧಾರಣೆಗಳು

ನಗದು ನಿರ್ವಹಣೆ

100. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ನಗದು ಶಿಲ್ಕನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇವರೆಡೂ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದೆ. ಹದಿಮೂರನೇ ಹಣಕಾಸು ಅಯೋಗವು ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ನಗದು ಶಿಲ್ಕನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಭದ್ರತೆಗಳಲ್ಲಿ (ಟ್ರೈಸ್ ಬಿಲ್‌ಗಳು) ಹೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಹೊಡಿಕೆಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಮೀಸಲು ನಿರ್ದಿಗಳು, ವಿಶ್ರೀಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಶಿಲ್ಕಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಸಲಹೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಹೊಡಿಕೆಗಳ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ವಿಶ್ರೀಯ ಕೌರತೆಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಳಗೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ತರುವಾಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮೀಸಲು ನಿರ್ದಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶ್ರೀಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿರ್ದಿಯ ಮೇಲೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಾಗ ಆ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೋರಲಾಗುವುದು.

ಸಾಲಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

101. 2008-09 ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಬಜೆಟ್‌ಯೇತರ ಸಾಲಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯ ಉದ್ಯಮಗಳು ನಿರ್ದಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯು ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡೆಮೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಕನಾರ್ಕ ವಿಶ್ರೀಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿದ ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ಗುರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ವಿಶ್ರೀಯ ಹೈಕ್ರಿಕ್ಯತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಹದಿಮೂರನೇ ಹಣಕಾಸು ಅಯೋಗ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ ಮಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಬಜೆಟ್‌ಯೇತರ ಸಾಲವನ್ನು ಪರಿಮಿತಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಜೆಟ್‌ಯೇತರ ಸಾಲಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಬಜೆಟ್‌ಯೇತರ ಸಾಲಗಳ ಮರು ಸಂಚಯಗಳಿಗೆ ಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ತತ್ವರಿಣಮವಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಬಜೆಟ್‌ಯೇತರ ಸಾಲಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬಜೆಟ್‌ಯೇತರ ಸಾಲಗಳ ಒಟ್ಟು ಶೇಖರಣೆಗೆ ನಿಷ್ಳಿತ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸೇರ್ವಡೆಯಾವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು 2009-10ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಅದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುವುದು.

102. ಏಚೆನ್ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಅದರ ಗತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿರುವ ನಿರಂತರ ಸವಲಾಗಿದೆ. ಈ ಗುರಿಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ

ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ 2008ನೇ ಇಸೆಂಬರ್‌ನಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಸಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್‌ನ್ನು (ಎಂಪಿಎಸಿ) ಸರ್ಕಾರವು ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಇರುವ ಈ ಸಾಧನವು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಿರಗೊಂಡಿದೆ. ಮತ್ತು ಅದರ ಬಳಕೆಯ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮದ ಬಗೆಗಿನ ನಿರ್ದರ್ಶನೆಯು ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಾಧನಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಕಫೀರಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅದಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ ಕಫೀರಿಗಳಿಂದ ದತ್ತ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಾಂತಿಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಗಣಕೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ವೆಚ್ಚದ ಗರಿಷ್ಟ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಈ ಉಪಕ್ರಮದ ಉದ್ದೇಶವು, ಏನೆಂದರೆ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಗೆ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ವಗಳು ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದ ಹರಿವುನಲ್ಲಿ ಅಸಮೃತೋಲನಾ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ವೆಚ್ಚದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ವೆಚ್ಚ ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗ

103. ರಾಜ್ಯವು, 2009ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ. ಆಯೋಗವು ಈವರೆಗೂ ಎರಡು ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ತನ್ನ ಪ್ರಥಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು/ಯೋಜನೆಗಳು/ಸ್ಕ್ರೇಮುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವೇಕಾತ್ಮಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ತತ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರಥಮ ವರದಿಯ ಎಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಲೂ ಶಿಫಾರಸುಗಳಲ್ಲಿ ಐವತ್ತೆರು ಇಲಾಖೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಹದಿನ್ಯೇದು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಶಿಫಾರಸುಗಳು ವೆಚ್ಚ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿವೆ. 2010–11ನೇ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಆ ಶಿಫಾರಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಥಮ ವರದಿಯನ್ನು ಎಂಟಿವಫೋಷಿ 2010–14 ರಲ್ಲಿ ಸಹ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.
104. ತನ್ನ ಎರಡನೇ ವರದಿಯಲ್ಲಿ (ಫೆಬ್ರುವರಿ 2011) ಆಯೋಗವು ಇಲಾಖಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ವೆಚ್ಚ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಮಂಡಲ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಂಗ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕ್ರಮಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೀತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ವೆಚ್ಚ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸದೃಡಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಆಯೋಗವು, ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಳಸಿದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಘಳಿತಾಂಶ ಪಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪೂರ್ವ ಬಂಡವಾಳ ಯೋಜನೆ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಆಯವ್ಯಯದ ಸಾಂಸ್ಕಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಲವರ್ಧನೆಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.
105. ಆಯೋಗವು ಹಲವು ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಈ ಮುಂದಿನಂತಿವೆ.
  - (ಎ) ಸರ್ಕಾರವು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ (ಎ) ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವಂಥ ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಇಂಥನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಹಾಗೂ (ಬಿ) ಕೂಡಲೇ ಅರ್ಥ ಮಟ್ಟದ

ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂಥ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಮರ್ಪೋಲನವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಬಿ) ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚದ ಪಾಲನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಾಗ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಸೈರ್ಹಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೊದಲಾದಂಥ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಧ್ಯತ್ಮಾ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಧ್ಯತ್ಮಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಸಿ) ಈಗಾಗಲೇ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಪೂರ್ವ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ, ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ, ನೀರಾವರಿ, ಕೃಷಿ ವಿಸ್ತರಣೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ರತೆ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮೊದಲಾದಂಥ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು, ಮಾದರಿಗಳು, ಸಂಭಾಷಣೆಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ, ಹಣಕಾಸು ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಯೋಜನಾ ಇಲಾಖೆಯು ವಿಷಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಸಮೀತ ವಲಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಇಲಾಖೆಯ ವೆಬ್ ಸೈಟಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾಹಿತಿಯ (ಟೂಲ್ ಕಿಟ್), ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು, ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಕ್ರಮಗೊಳಿಸಿದ ರಿಯಾಲಿಟಿ ದರಗಳು, ಲಾಭದ ಅಪೇಕ್ಷೆಗಳ ದರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವ ಕಷ್ಟಮೈಸ್ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು.

(ಡಿ) ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ರೂ.5 ಕೋಟಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು, ಸ್ಕ್ಯೂಲ್‌ಗಳು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ವಲಯಕ್ಕಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ರೂ.10 ಕೋಟಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ರೂ.10 ಕೋಟಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸವಿವರವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವೆಚ್ಚ / ಲಾಭದ ವಿಶೇಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ, ಇಂಥ ಮೌಲನಿರ್ಣಯವಿಲ್ಲದೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅನುಮೋದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಕ್ಯೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸಕಾಲಿಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಾಗಿ ವರಿಣಾಮಾರಿ ಮೇಲ್ಪಿಜಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಗುರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

(ಇ) ಹಣಕಾಸು ಇಲಾಖೆಯು, ರಾಜಸ್ವ ಮಿಗಿಲೆಯಲ್ಲಿ ‘ಪರ್ಯಾಂಪ್ತತೆ’ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಪರಿಭಾಷಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕನಾರಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ (ಕೆ.ಎಫ್.ಆರ್.ಎ) ದಡಿ ಕಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾದಂತೆ ಬಂಡವಾಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಣ

ಸೃಜಿಸಲಾದ ರಾಜಸ್ವ ಮಿಗಿತೆ (ಹೆಚ್‌ಪರಿ) ಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

(ಎಫ್) ಎಂ.ಟಿ.ಎಫ್.ಪಿ. ಜೊತೆಗೆ ಎಂ.ಪಿ.ಇ.ಸಿ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ವಹಣಾ ಆಯವ್ಯಯ (ಪಿಪಿಬಿ) ಚಟುವಟಿಕೆ, ಆಯವ್ಯಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು. ಅಂತೆಯೇ ಎಂ.ಪಿ.ಇ.ಸಿ. ಯನ್ನು ಪಿ.ಪಿ.ಬಿ / ಎಂ.ಟಿ.ಎಫ್.ಪಿ.ಗೆ ಸಹಾಯಕ ಸಾಧನವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಯೋಗವು, ಸಾಂಸ್ಕರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಭಾಗವಾಗಿ, ಇಲಬೆಗಳು ಯುಕ್ತ ಕಾರ್ಯತತ್ವರ್ತೆಯೊಂದಿಗೆ ಈ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಮೇಲ್ಮೈಜಾರಣಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ. ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಆಂತರಿಕಗೊಳಿಸಬೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತದೆ.

(ಜಿ) ಅಗತ್ಯ ಸೇವಾ ಹಿನ್ನಲೆ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಜೀವ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಹಾಗು ವಯೋನಿವೃತ್ತಿಗಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ 5 ವರ್ಷಗಳ ಸೇವಾವಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇ.ಎಫ್.ಎ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇ.ಎಫ್.ಎ.ಗಳ ಜಾಬ್ ಜಾರ್ಜ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಂತೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪರಿಣಿತಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ವ್ಯಾಪಕ ತರಬೇತಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಬಳಪಡಿಸಬೇಕು.

(ಹೆಚ್) ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆ (ಎಂ.ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಜಿ.ಎಸ್) ಯ ಜೊತೆಗೆ, ಎನ್.ಆರ್.ಹೆಚ್.ಎಂ., ವಸತಿ, ಇ.ಸಿ.ಡಿ.ಎಸ್. ಖಾಗ್ಯಲಷ್ಟಿಕ್ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ವಸತಿನಿಲಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸರ್ವ ಶೀಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ ಮೊದಲಾದ ಅಧಿಕ ಮತ್ತು ನೇರ ಮಾನವ ಕಲ್ಯಾಣ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂಥ ಇತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮ್ಯಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇ-ಆಡಳಿತ ಉಪಕ್ರಮಗಳು.

106. ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಾವತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ವಿವಿಧ ಇ-ಆಡಳಿತ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿದೆ. ತೆರಿಗಪಾವತಿದಾರರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನಡುವಿನ ಪರಸ್ಪರ ಭೋತಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು ಈ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ತೆರಿಗೆಗಳ ಆನ್ ಲೈನ್ ಪಾವತಿಯಿಂದ ತೆರಿಗಪಾವತಿದಾರರಿಗೆ ಸಮಯ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವೆಚ್ಚವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿದೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ಹಲವಾರು ಇ-ಆಡಳಿತ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು, ಇವುಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಕೆಲವು

ಗಮನಾರ್ಥವಾದಪುಗಳೆಂದರೆ ‘ಇ-ಸಂದಾಯ’, ‘ಇ-ವದಿಕ್’, ‘ಇ-ಸುಗಮ್’ ಮತ್ತು ‘ಇ-ವರದಾನ್’. ಇವುಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಈ ಮುಂದಿನಂತಿವೆ.

- (i) ಇ-ಸಂದಾಯವು ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರು ಹಣ ಸಂದಾಯವನ್ನು ಅಂತರ್ರಾಜೀಲ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಚೆಕ್ ನೀಡಲು ಕಳ್ಳೇರಿಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಧಾನವು ರಾಜ್ಯ ಖಿಜಾನೆಯು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಸುಲಭವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲು ನೇರವಾಗುತ್ತದೆ.
- (ii) ಇ-ವದಿಕ್ (ಅಂತರ್ರಾಜೀಲದ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಟ್ ರಿಟನ್‌ ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟೇಷನ್) ಸೌಲಭ್ಯಗಳು: ತೆರಿಗೆದಾರರು ಅಂತರ್ರಾಜೀಲದ ಮೂಲಕ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ರಿಟನ್‌ಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು. ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ಡೀಲರುಗಳು ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಮಾಹಿತಿ ನೇಲೆ ಸೃಜನೆಗೆ ಹಾದಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಇದು ನಿಶ್ಚಿರವಾಗಿದ್ದು ವಿವಿಧ ಮಾದರಿಯ ವಿಶೇಷಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.
- (iii) ಇ-ಸುಗಮವು (ಸರಕುಗಳ ಆಗಮನ ಮತ್ತು ಜಲನವಲನಗಳ ಸಾಧಾರಣ ಅಪ್ಲೋಡಿಂಗ್) ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪಾವಳಿ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಶಿಳಿಸುತ್ತದೆ – ಇದು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಮೊದಲು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಇನ್‌ವಾಯ್ಸ್ ನೀಡುವುದನ್ನು ಖಾತರಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ರಿಟನ್‌ಗಳಿಂದ ಸತ್ಯಾಪನೆಗಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಅಂಕಿಅಂಶ ಒದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಚೆಕ್‌ಮೋಸ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕುವಾಹನಗಳು ಪತ್ರರಹಿತ ಕ್ಲಿಯರ್ಸ್‌ಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
- (iv) ಇ-ವರದಾನವು (ನೆಟ್ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಟ್ ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ದಸ್ತಾವೇಚೇಕರಣ) ಬಾರ್‌ ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರು ತಮ್ಮ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಂತರ್ರಾಜೀಲದ ಮೂಲಕ ಅಪ್ಲೋಡ್ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥಾರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಲಾಖೆಯು ಬಾಕಿ ಇರುವ ಅರ್ಜಿಗಳ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಇಡಲು ನೇರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುದ್ರಾಂಕ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಇಲಾಖೆ :

107. ಈ ಆಡಳಿತ ಯೋಜನೆಯು ನೋಂದಣಿ ಪತ್ರ ಪ್ರತಿ, ಮಣಭಾರ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಮತ್ತು ವಿವಾಹ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳಿಂಧ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾನ್ಯಾಸ ನೀಡಿಕೆ (ಇ-ನೀಡಿಕೆ) ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಮೂಲಕ ನೀಡುವ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಇ-ಸೇವಾ ನೀಡಿಕೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ವಹಿವಾಟಿಗಳನ್ನು ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೂಡ ಕಾರ್ಯೋನ್‌ನ್ನು ಕವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಧಿಕ ಕಾರ್ಯಾಭಾರ ಹೊಂದಿರುವ ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಳೆರಿಗಳಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಾಭಾರವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ತಗ್ಗಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗಲಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಆರೋಪಿತ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

ಇ-ಸಂಗ್ರಹಣೆ (ಖರೀದಿ)

108. 2010–11 ನೇ ಸಾಲಿನ ಮೊದಲ ಮೂರು ತ್ಯಾಗಾಸಿಕಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡಿದ ಒಟ್ಟು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಪ್ರಮೆತ್ತ, 12,707 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊತ್ತದ ಶೇಕಡ 26 ರಷ್ಟು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಇ-ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇ-ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಬಿಡ್ಡಾಗೆ ಸರಾಸರಿ ಬಿಡ್ಡಾರರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿನ 2008–09ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ 1.66 ರಿಂದ 2010–11 ರಲ್ಲಿ 7.02 ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನವುಂಟಾಗಿ ಗಣನೀಯ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಸರಾಸರಿ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರೀಮಿಯಂ 2008–09 ರಲ್ಲಿದ್ದ ಶೇ. 19.49 ರಿಂದ 2010–11 ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 5.3 ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಟೆಂಡರ್ ಫ್ರಂನಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯ ಅವಧಿಯು ಸಹ 107.18 ದಿನಗಳಿಂದ 59 ದಿನಗಳಿಗೆ ಇಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರವು ಇ-ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿದೆ .

ಖಜಾನೆ – II

109. ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಗಣಕೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು 2001ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಹಿಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದಾಗೆ ಈ ಖಜಾನೆ ಪದ್ಧತಿ ಈ ಹಿಂದೆ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಪದ್ಧತಿಗಿಂತ ಅತ್ಯಂತ ಸುಧಾರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಗಣಕ ಯಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಖಜಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಯಾ ತಿಂಗಳೇ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಅಧಿಕ ಹಣ ಸೆಳೆಯುವುದು, ಮೋಸ ದಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆಯುವುದು, ಖಜಾನೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಗಳ ಸಮನ್ವಯಿಕರಣ ಮಾಡಿರುವುದು ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ನೂರ್ವೈತ್ಯಾಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನಗದು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಆಡಳಿತಕ್ಕ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ.

110. 2001ರಲ್ಲಿ ವಿಜಾನೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾದಂದಿನಿಂದ ವ್ಯಾಪಕ ಸಮಗ್ರ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಅಗತ್ಯಗಳು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಜಾನೆ-2 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸ್ತಕೆದಾರ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ವಿಜಾನೆ ತಕ್ಷಣ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ವಿಜಾನೆ-2 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ದ್ಯೋಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಿಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಲಿಗಳ ಮಂಡನೆಗಾಗಿ ಆನ್ ಲೈನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಳವಡಿಸುವುದು, ಶೇ. 90ರಷ್ಟು ಹಣ ಸಂದಾಯಗಳಿಗೆ ಇ.ಸಿ.ಎಸ್ ಹಣ ಸಂದಾಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು, ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ, ಯೋಜನಾವಾರು ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಒದಗಿಸುವುದು, ರಾಜ್ಯದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಅಶ್ವಿಂತ ನಿರ್ವಿರವಾಗಿ ತಯಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಎಂಬಾರ್ಸ್ ವರದಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ನಿರ್ಧಾರ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಸೇರಿವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಆರ್.ಎಫ್.ಪಿ.ಯನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದು, ಸಂಗ್ರಹನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು 3 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ 7

ಮುದ್ರಿಸುವ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆ ಮುನ್ದಂದಾಜುಗಳು

(ಕೇವಳ ಅರ್ಥ ಉಪಬಂಧಗಳನುಸಾರ, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾದ ವಿಶೇಷ ಸೂಚಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ಹೊಷ್ಟುಕೆದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ)

	ಬಾಬುಗಳು	2009-10	2010-11	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15
		ಆತ್ಮ	ಅಂದಾಜು	ಪೂ.ಅಂ	ಅಂದಾಜು	ಪ್ರಾಕ್ತೀಪಕೆ	ಪ್ರಾಕ್ತೀಪಕೆ	ಪ್ರಾಕ್ತೀಪಕೆ
1	ರಾಜ್ಯ ಸ್ವಿಕ್ರಿತಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ	49156	53638	57783	66313	76358	87941	101293
(i)	ರಾಜ್ಯ ಒಡತನದ ತೆರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ	30579	36228	38048	43817	50915	59153	68707
(ii)	ತೆರಿಗೆಯೇರ ರಾಜ್ಯಗಳು	3334	2820	3519	3675	4270	4961	5763
(iii)	ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ - ವರ್ಗಾವರ್ಕ - ಅನುದಾನಗಳು	7360 7883	9060 5530	9310 6906	10419 8402	11930 9242	13660 10166	15640 11183
2	ರಾಜ್ಯ ವೆಚ್ಚ ಇದರಲ್ಲಿ	47537	53138	56190	65034	74888	84959	96630
(i)	ಬಡ್ಡಿ	5213	6316	5542	6950	7923	9032	10297
(ii)	ವೇತನಗಳು	10296	12576	12139	14942	18034	20559	23437
(iii)	ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ವೇತನಗಳು	3408	4500	4297	5500	6570	7490	8538
(iv)	ಸಹಾಯಧನ (ಆಹಾರ, ಸಾರಿಗೆ, ವಸತಿ ಕ್ಷೀರಿಕೆ ಮತ್ತು)	1806	1723	1956	1956	2152	2367	2603
(v)	ವಿದ್ಯುತ್ ಸಹಾಯಧನ	2341	2826	3693	4301	4731	5204	5725
(vi)	ಯುವಾಳಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವರ್ಕ	2474	2885	2685	4343	4951	5694	6605
(vii)	ಒ ಮತ್ತು ಎಂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮುವಿ ಒ ಮತ್ತು ಎಂ (ರಸ್ತೆಗಳು, ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ)	675	676	756	700	753	809	870
	ಇತರೆ ಒ ಮತ್ತು ಎಂ (ಶಿಕ್ಷಣ, ಅರ್ಮೆಗ್, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭವಣಿ, ಕ್ಷೇತ್ರ, ಅರಣ್ಯ)	8088	10635	9989	12616	14193	15967	17963
(viii)	ಆದಳತಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚ	892	908	1008	1010	1086	1167	1255
(ix)	ಇತರೆ ರಾಜ್ಯ ವೆಚ್ಚ	12344	10093	14125	12716	14496	16671	19338
3	ರಾಜ್ಯ ಕೊರತೆ	1619	500	1593	1279	1470	2982	4663
4	ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವಿಕ್ರಿತಿ (ಸಾಲೀತರ)	625	2903	330	2062	2000	1500	1500
5	ಬಂಡವಾಳ ಸಂಭಕ್ತಿ	13118	13111	13623	15822	18195	21107	24695
6	ವಿಶೇಷ ಕೊರತೆ	10874	9708	11700	12481	14726	16625	18532
7	ಒಟ್ಟು ಬಜೆಟ್ ಸಾಲಗಳು	83482	89607	89713	101196	115922	132547	151079
8	ಸಾಲ ಸೇವೆಗಳು	7521	8779	8005	10063	10063	10063	10063
9	ಅಯಂತ್ರೋಪರ ಸಾಲಗಳು	3249	3249	3249	3249	3249	3249	3249
10	ಆಶ್ವಾಸನಗಳು	7203	8200	8200	9200	10200	11200	12200
11	ಸಂಚಿತ ಸಾಲ ಸಂಗ್ರಹಕೆ	86731	92856	92962	104445	119171	135796	154328
12	ಪ್ರಸ್ತುತ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಎಸ್‌ಡಿಎ (2004-05)	335747	328312	380872	434270	497239	569339	651893
13	ವರಾಧುಭೂರ್	4.0	5.0	5.0	6.0	6.0	6.0	6.0
14	ಜಿಎಸ್‌ಡಿಎಯ ವಾರ್ತಿಕ ವಾಸ್ತವ ಬೆಳವರೀಗೆ	5.8	8.0	8.0	8.5	8.5	8.5	8.5

(“ಜೀವಸೌಧಿ”ಯ ತೇಕದವಾರು)

	ಬಾಳುಗಳು	2009-10	2010-11	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15
		ಲೆಕ್ಕೆ	ಅಂದಾಜು	ಮೂ.ಅಂ	ಅಂದಾಜು	ಪ್ರಾಚ್ಯೋಪಕ್ರೇ	ಪ್ರಾಚ್ಯೋಪಕ್ರೇ	ಪ್ರಾಚ್ಯೋಪಕ್ರೇ
1	ರಾಜ್ಯ ಶ್ರೀಕೃತಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ	14.64	16.34	15.17	15.27	15.36	15.45	15.54
(i)	ರಾಜ್ಯ ಒಡಗನದ ತೆಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ	9.11	11.03	9.99	10.09	10.24	10.39	10.54
(ii)	ತೆಗೆಯೇತರ ರಾಜ್ಯಗಳು	0.99	0.86	0.92	0.85	0.86	0.87	0.88
(iii)	ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ							
	– ವರ್ಗಾವರಕೆ	2.19	2.76	2.44	2.40	2.40	2.40	2.40
	– ಅನುಧಾನಗಳು	2.35	1.68	1.81	1.93	1.86	1.79	1.72
2	ರಾಜ್ಯ ವೆಚ್ಚೆ ಇದರಲ್ಲಿ	14.16	16.19	14.75	14.98	15.06	14.92	14.82
(i)	ಬಡ್ಡಿ	1.55	1.92	1.46	1.60	1.59	1.59	1.58
(ii)	ವೇತನಗಳು	3.07	3.83	3.19	3.44	3.63	3.61	3.60
(iii)	ನಿಷ್ಟ್ಯತ್ವ ವೇತನಗಳು	1.02	1.37	1.13	1.27	1.32	1.32	1.31
(iv)	ಸಹಾಯಧನ (ಆಹಾರ, ಸಾರಿಗೆ, ವಸತಿ ಕ್ಷೂಪರಿಕೆ ಮತ್ತು)	0.54	0.52	0.51	0.45	0.43	0.42	0.40
(v)	ವಿದ್ಯುತ್ ಸಹಾಯಧನ	0.70	0.86	0.97	0.99	0.95	0.91	0.88
(vi)	ಯುವಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವರಕ್ಷಣೆ	0.74	0.88	0.70	1.00	1.00	1.00	1.01
(vii)	ಒ ಮತ್ತು ಎಂ ಇದರಲ್ಲಿ							
	ಪ್ರಮುಖ ಒ ಮತ್ತು ಎಂ (ರಸ್ತೆಗಳು, ಕಟ್ಟಡಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ)	0.20	0.21	0.20	0.16	0.15	0.14	0.13
	ಅತರೆ ಒ ಮತ್ತು ಎಂ (ತಿಕ್ಕಣ, ಅರೋಗ್ಯ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕೃಷಿ, ಅರಣ್ಯ)	2.41	3.24	2.62	2.91	2.85	2.80	2.76
(viii)	ಅಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚೆ	0.27	0.28	0.26	0.23	0.22	0.21	0.19
(ix)	ಇತರೆ ರಾಜ್ಯ ವೆಚ್ಚೆ	3.68	3.07	3.71	2.93	2.92	2.93	2.97
3	ರಾಜ್ಯ ಕೊರತೆ	0.48	0.15	0.42	0.29	0.30	0.52	0.72
4	ಬಂಡವಾಳ ಶ್ರೀಕೃತಿ (ಸಾರ್ಥಕರ)	0.19	0.88	0.09	0.47	0.40	0.26	0.23
5	ಬಂಡವಾಳ ಸಂಚಯ	3.91	3.99	3.58	3.64	3.66	3.71	3.79
6	ವಿಶೇಷ ಕೊರತೆ	3.24	2.96	3.07	2.87	2.96	2.92	2.84
7	ಒಟ್ಟು ಬಟ್ಟೆ ಸಾಲಗಳು	24.86	27.29	23.55	23.30	23.31	23.28	23.18
8	ಸಾಲ ಸೇವೆಗಳು	2.24	2.67	2.10	2.32	2.02	1.77	1.54
9	ಅಧಿಕೃತೀತರ ಸಾಲಗಳು	0.97	0.99	0.85	0.75	0.65	0.57	0.50
10	ಅಧಿಕೃತ ಸಾಲಗಳು	2.15	2.50	2.15	2.12	2.05	1.97	1.87
11	ಸಂಚಿತ ಸಾಲ ಸಂಗ್ರಹಕೆ	25.83	28.28	24.41	24.05	23.97	23.85	23.67

111. ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿಶ್ಲೇಷ ಯೋಜನೆ 2011–15 ಕ್ಾಗಿ ಮಾಡಲಾದ
ಮುನ್ದಂದಾಜುಗಳಿಗಾಗಿನ ಉಪಗಳು ಈ ಮುಂದಿನಂತಹ:

ರಾಜಸ್ವ ಜಮೆಗಳು

- (ಎ) ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವಗಳಿಗಾಗಿ ಜೀವ್ಸೋಡಿಪಿ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಅನುಪಾತವು
ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಶೇ.0.15 ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುವಂತೆ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
2011–12ರ ಆಯವ್ಯಾಯ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.10 ರ ಶಾಗಿರುವ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು
ಜೀವ್ಸೋಡಿಪಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು 2012–13, 2013–14 ಹಾಗೂ 2014–15 ರ ಸಾಲಿಗೆ
ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇ. 10.15, ಶೇ. 10.30 ಹಾಗೂ ಶೇ. 10.45 ಎಂದು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಇದರಿಂದ 2012–13, 2013–14 ಹಾಗೂ 2014–15 ರ ಸಾಲಿಗೆ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ
ಶೇ.16.2, ಶೇ.16.18 ಹಾಗೂ ಶೇ.16.15ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿ
ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- (ಬಿ) ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಜಮೆಗಳನ್ನು ಜೀವ್ಸೋಡಿಪಿಯ ಶೇಕಡವಾರಂತೆ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವಗಳಿಗೆ
ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- (ಸಿ) ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ವರ್ಗಾವಳಣೆಯಾಗುವ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರವನ್ನು 2012–13,
2013–14 ಹಾಗೂ 2014–15 ರ ಸಾಲಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಜೀವ್ಸೋಡಿಪಿಯ ನಾಮಿನಲ್
ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರ ಶೇ.14.5 ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- (ಡಿ) ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಸಲಹೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರುವ ಅನುದಾನಗಳ
ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು 2012–13, 2013–14 ಹಾಗೂ 2014–15 ರ ಸಾಲಿಗೆ
ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಶೇ.10 ರಂತೆ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚ

- (ಎ) ಬಡ್ಡಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ವಿಶ್ಲೇಷ ಕೊರತೆಗನುಣವಾಗಿ ವೃ
ದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶೇ.8 ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಗಳ ಬಡ್ಡಿವೆಚ್ಚದ
ಸರಾಸರಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಉಂಟಿಸಲಾಗಿದೆ.
- (ಬಿ) ವೇತನ ಮತ್ತು ನಿವೃತ್ತಿವೇತನಗಳಿಗಾಗಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು 2012–13, 2013–14 ಮತ್ತು 2014–
15 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಶೇ. 14ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ನೌಕರರ ವೇತನ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ
, ಸಲುವಾಗಿ ನೌಕರರ ವೇತನಗಳಿಗಾಗಿ 1000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನದಾರರಿಗೆ

300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣದ ಏಪ್ರಾಡನ್ನು 2012–13 ನೇ ಸಾಲಿನ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

- ಸ) ಸಬ್ಜಿಗಳ ಮೇಲಿನ (ಆಹಾರ, ಸಾರಿಗೆ, ವಸತಿ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾರಿಕೆ ಇತರೆ) ವೆಚ್ಚವು 2012–13, 2013–14 ಮತ್ತು 2014–15 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಶೇ. 10 ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಡ) ವಿದ್ಯುತ್ಕಳಿಗಳ ವೆಚ್ಚವು 2012–13, 2013–14 ಮತ್ತು 2014–15 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಶೇ. 10 ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇ) ಪಂಚಾಯತ್ರ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಣಕಾಸು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ರಾಜಸ್ವಗಳ ವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಎಫ್) ಭಾರಿ ಕಾರ್ಯಚರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿನ (ರಸ್ತೆಗಳು, ಕಟ್ಟಡಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ) ವೆಚ್ಚವು 2012–13, 2013–14 ಮತ್ತು 2014–15 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಶೇ. 7.5 ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇ) ಇತರೆ ಕಾರ್ಯಚರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿನ (ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ) ವೆಚ್ಚವು 2012–13, 2013–14 ಮತ್ತು 2014–15 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಶೇ. 12.50 ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಹೆಚ್) ಅಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚವು ಮತ್ತು ಇತರೆ ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚವು 2012–13, 2013–14 ಮತ್ತು 2014–15 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಶೇ.7.50 ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇ) ಇತರೆ ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚವು 2012–13, 2013–14 ಮತ್ತು 2014–15 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇ.14, ಶೇ.15 ಮತ್ತು ಶೇ.16 ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ರಚನೆ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚ

- ಎ) ಖರ್ಚಾದ ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಾದಿಕ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. 2011–12 ರ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 2062 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚಾದ ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳೊಂದಿಗೆ 2012–13, 2013–14 ಮತ್ತು 2014–15 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 2000 ಕೋಟಿ ರೂ. 1500 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮತ್ತು 1500 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಿಂದು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಬಿ) ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ. ಮೇಲಿನ ಬಂಡವಾಳ ರಚನೆಗಾಗಿನ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡವಾರು ಪಾಲನ್ನು ನಾಮಿನಲ್ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ. ದರಕ್ತಿಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ನಿಷ್ಟಿನಲ್ಲಿ 2012–13, 2013–14 ಮತ್ತು 2014–15 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇ.15, ಶೇ.16 ಮತ್ತು ಶೇ.17 ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹಣದುಭ್ಯರ ಮತ್ತು ಜೀವಸೌಧಿ

- ಎ) ಹಣದುಭ್ಯರ ಪ್ರಮಾಣವು 2012–13, 2013–14 ಮತ್ತು 2014–15 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಶೇ.6 ರಂತೆ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಬಿ) 13ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅಂದಾಜುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ 2012–13, 2013–14 ಮತ್ತು 2014–15 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ನಾಮಿನಲ್ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ.ಯು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಶೇ.14.5 ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.